

ARTES

NEPREMIČNINE d.o.o.

Obala 13, PORTOROŽ
05/674-82-02

PROMET Z NEPREMIČNINAMI
www.artes-nepremicnine.si

IZ VSEBINE:

- ☛ **Naš obraz: Nada Kozina**
- ☛ **Anketa o povratku Portorožana**
- ☛ **O Portorožanu s prve roke**
- ☛ **Škandal na volitvah v KS**
- ☛ **Portorož pred preobrazbo**

VRNILI SMO SE

Začnimo s holivudsko prisposodbo iz sveta zabavne industrije! Slavni mišičnjak Arnold Schwarzenegger je na koncu svojega zadnjega filmskega spektakla Terminator III izustil preroški stavek: »I will be back!« (v prevodu: »Vrnil se bom!«). In dejansko se je vrnil: postal je guverner ameriške zvezne države Kalifornije, gospodarsko šestega najmočnejšega območja na svetu. Tisti, ki se zmrdujejo nad trivialnostjo filmskega žanra, v kakršnem je blestel prav amerikanizirani Avstrijec Arnold (mimogrede: njegovi evropski rojaki so tako ponosni nanj, da so po njemu imenovali novi nogometni stadion v Gradcu), bi se morali zamisliti, kako malo je potrebno za prehod fikcije v realno življenje. Nenazadnje ali ni neke vrste fikcija, ko se sedemnajst tisoč glava občina Piran brati z milijonskim Indianapolisem, kakor da bi imela kaj skupenga, čeprav sta tako po velikosti kot po problemih neprimerljiva?!

Portorož se seveda ne more primerjati s Kalifornijo, kakor se tudi Portorožan(ovci) ne more(mo) primerjati s Schwarzeneggerjem. Pa vendar bi v tem trenutku lahko celo našli skupno točko: prehod iz fikcije v realnost. Da bi zaščitili tradicijo Portorožana, svobodo tiska in s tem demokracije v občini Piran, so se portorožanovci odločili kandidirati na letošnjih nadomestnih volitvah v svet Krajevne skupnosti Portorož - bile so 12. maja - in s podporo volilcev zmagali z absolutno večino! V sedemčlanski krajevni svet so bili izvoljeni kar štirje portorožanovci! Realnost, ki je bila še pred pol leta in več, ko je izšla zadnja številka Portorožana, čista fikcija, zdaj omogoča vzpostavljane pogojev za ponovno izdajanje mesečnika Portorožan. Sofisticirani poskus nekaterih članov piranske ZLSD za sovražni prevzem Portorožana je doživel moralni bankrot. Dušenje drugačnosti, svobodomiselnosti ter kritične javnosti in svobode tiska, povezano z aroganco in cinizmom moči, se je izteklo v neposrečeni poskus restavriranja enoumja. V ilustracijo, kaj to praktično oziroma materialno pomeni za našo skupnost, pa le nekaj primerov!

V obdobju neizhajanja Portorožana smo pod pompoznim nazivom »Ureditve spornih premoženjsko pravnih razmerij med Občino Piran in Metropol Group d.d.« naleteli na neprikriti poizkus oškodovanja občinskega premoženja, ki k sreči - vsaj za zdaj - ni bil uspešen, saj je bil tolikšen zalogaj celo za sedanji enoumni občinski svet preveč. Škoda, ki bi jo s sprejetjem ponujene »ureditve« utrpela piranska občina, bi znašala predvidoma najmanj nekaj sto milijonov tolarjev! Drugi primer pa je trenutna v poletni čas tempirana enomesečna javna razgrnitev prostorskih dokumentov, ki naj bi korenito in nepovratno spremenili ne samo prostorske pač pa tudi demografsko podobo občine Piran! Občinska uprava se zopet poslužuje starih, preverjenih, a vedno znova uspešnih trikov in javno predstavitev ter razpravo o za naše kraje usodnostnih prostorskih posegih pripravi v poletnem času, ko so ljudje pri nas do vratu okupirani z delom v turizmu ali so na dopustu, ko je kritična javnost razpršena, ko so mediji manj pozorni... Tako je, denimo, javna razprava o najradikalnejših posegih, ki se po tridesetih ☛ nadaljevanje na 3. strani

Nada Kozina: ŠAVRINKINE SRČNE BESEDE

Izbor za Portorožanovo rubriko »Naš obraz« je bil tokrat lahka naloga. Nada Kozina, planerka analitičarka v Avditoriju ter publicistka, ki že leta plemeniti tudi Portorožanove strani, je kot nova predsednica Sveta krajevne skupnosti Portorož hote ali nehote postavljena v središče naše pozornosti.

Če bi me kdo vprašal, kako bi **Kozinovo** opisal v dveh stavkih, bi rekel, da jo vidim kot žlahten splet tradicionalnosti in svetovljanskosti. Čeravno nežna, zna zarezati ostro in globoko. Neprizanesljiva zna biti tudi do sebe in svojih.

Rodila se je na Reki leta 1951 in se pri štirih letih priselila v Portorož. Oče **Darij Švab**, doma iz *Zazida v Istri*, je bil ladijski kovač, mati **Marija**, doma z *Varej v Brkinih* pa gospodinja. Mama še živi na **Bernardinu**. »Moje otroštvo je bilo čudovito. Kulturni dogodek je prva stvar, ki se je spominjam; kot triletno deklico me je mama peljala na lutkovno igrico v slovenski kulturni dom na Reki. Oče je bil kos umetnika. Rad je rezljal lipov les. Nekoč mi je naredil žensko s košem na glavi. **Jože Pohlen**, s katerim imava skupne korenine, je zaslovel prav s Šavrinkami - istrskimi ženami, ki prenašajo torov na glavi. Ta motiv so imeli že stari Sumerci pred 5000 leti. Morda spominja na čas, ko je vladal matriarhat. Še danes velja v Istri ženska več kot drugje v Sloveniji. Mislim, da sem tudi jaz Šavrinka - ves čas me žene naokrog, med ljudi, v različne kraje. Le da ne nosim torova na glavi...«

Osnovno šolo je začela v portoroški vili Mariji in jo zaključila v Piranu. Maturirala je na piranski gimnaziji (tako kot njeni sestri) in diplomirala na ekonomski fakulteti v Ljubljani. V današnjem času, polnem skrivalnic in preganjavic, se prostodušno odpira svetu: »Sem poročena, mož **Bogdan** vodi finančni oddelek v Hotelih Palace. Imam dva odrasla otroka. **Jasmino**, ki zaključuje podiplomski študij antropologije v Ljubljani, in **Kristofa**, ki

živi v Piranu med ljudmi na robu in razmišlja, kdaj bo naša družba boljša... Sem tudi že babica, imam enoletno vnukinjo **Tajdo**.« Po diplomi je najprej poučevala na ekonomski srednji šoli v **Novem mestu**, odtlej pa je planerka analitičarka, najprej na stanovanjski skupnosti v Piranu, nato 15 let na Splošni plovbi in zdaj enajsto leto v Avditoriju. »Ob nekdanji direktorici Avditorija **Fanči Kuhar** sem naredila še eno »univerzo. Razširila mi je znanje na področju kulture in me spodbudila k svobodnemu razmišljanju. Ob njej sem se zavedla svojih istrskih korenin. Na pot po istrski kulturi pa me je odpeljal pisatelj **Marjan Tomšič**...«

Nada sledi pušča vsepovsod. Najbolj je ponosna na sodelovanje pri obnovi Tartinijevega gledališča. Njen ekonomski elaborat je bil osnova za pridobitev občinskega in državnega denarja. Veliko ji je pomenilo tudi vodenje slovenskega dela mednarodnega festivala »Dnevi orgel v Istri«. Vključena je v razne oblike prostovoljnega dela, zlasti na področjih, ki želijo prevetrili našo družbo in jo izboljšati. Bodisi kot članica uredniškega odbora časopisa **Portorožan** ali kot soustanoviteljica številnih društev, od društva **Prijatelji zakladov sv. Jurija**, ki ima nalogo opozoriti na bogato sakralno dediščino v Piranu, **Kulturnega kluba v Kopru**, ki sicer nima skupnih projektov, so pa člani dejavni na svojih področjih in si med seboj pomagajo, do **Društva za razvoj javne besede**, ustanovljenega ob prekinitvi izhajanja Portorožana decembra 2003. Je tudi članica uredniškega odbora, ki pripravlja zbornik o stari piranski gimnaziji. Navdušeno zbira gradivo za monografijo akademskega kiparja **Jožeta Pohlana**. Pred leti je sodelovala v terapevtski skupini **don Pierinove** organizacije za boj proti mamilonu, ki domuje v portoroškem župnišču. Piše prispevke za različne časopise, pribija pa, da najraje za Portorožana. V času, ko ni izhajal, je odprla **Portorožana na spletni strani slovensko-morje.net**.

»Ko pišem, nagovarjam ljudi okoli sebe, vabim jih k razmišljanju. Vem, da je oblastnikom moje početje včasih neprijetno, vem pa tudi, da je osveščenost državljanov pogoj za demokracijo. Zelo sem kritična, tako sem rojena in vzgojena in tudi življenje me je

stalno spodbujalo k razmišljanju. Tudi vodenje krajevne skupnosti sprejemam kot novo obliko državljske pobude. Vesela sem, da so me krajanje izbrali; najbrž zaradi pisanja v Portorožanu. Zdaj sem jim še bliže: ne bom jim le pisala in ne bodo le brali mojih misli - pogovarjali se bomo in skupaj iskali rešitve!« je odločna. Zaradi slabšega vida je polovično invalidsko upokojena. A kot pravi, je v vsaki nesreči nekaj dobrega: njen pogled se vse bolj umika v notranji svet, ki je daleč bogatejši od zunanjega. »Televizije ne gledam, zato utegnem razmišljati in hoditi na kulturne prireditve. Najraje se družim s starejšimi od sebe. Med njimi najdem največ sogovornikov o stvareh, ki me zanimajo. Že kot otrok sem rada zahajala k sosedom - k družini slikarja **Viktorja Birse** pa k profesorju fizike **Mihajlu Jovanoviću**. Tudi lepote ne povežem z mladostjo. Zame je še vedno najlepša gospa **Galiardi iz vile na Bernardinu**, stara osemdeset let. Kot otrok sem jo poslušala igrati na klavir, iz skrinje sem smela vzeti koščke starih čipk za svojo lutko...«

Pripravil: **Andrej Žnidarčič**

UNID d.o.o. Piran

- mladinski servis
- Internet storitve, web design

Župančičeva 14, 6330 Piran

tel./fax 05 / 673-15-21

<http://www.klub-mp.si>

Email: servis@klub-mp.si

nadaljevanje s 1. strani letih obetajo Portorožu, sklicana 21.(!) julija, kar je povsem prozorni namen minimalizirati javno obravnavo in njen pomen, čim bolj omejiti neprijetna vprašanja ter pomisleke oziroma v čim večji meri zožiti sodelovanje krajanov pri javni obravnavi.

Ker mediji o teh vprašanih skoraj ne poročajo ali pa delajo to apologetsko, si lahko samo mislimo, kakšni potencialni konflikti se lahko generirajo za prihodnje generacije!

Tu pa se igra konča: s polja fikcije smo prestopili na področje nič kaj vesele realnosti! Ta resničnost pa zahteva tudi spremembo vrednostnega sistema, ali - ako naj si sposodimo geslo iz predvolilnega letaka portorožanovcev: Ne sprašujte se, kaj vam lahko da Portorož (Piran, Lucija...in drugi), pač pa kaj boste vi dali Portorožu - oziroma kraju, v katerem živite in (ali) delate in je tudi vaš kraj!

Marko Zorman

** Najpomembnejša človekova pravica je svoboda govora in združevanja. S to pravico se lahko organiziramo proti družbeni neenakosti; z njo se lahko uspešno borimo za boljše varstvo okolja. Ko se ljudje organizirajo, lahko demokratično spreminjajo svet. (Daniel Cohn-Bendit, legendarni voditelj študentskih demonstracij v Parizu leta 1968 o tem, katera človekova pravica je najpomembnejša).*

K razlagi ob začetku ponovnega izhajanja Portorožana

Dne 2.julija 1919 je Jakob Žorga, strojevodja na državni železnici, naznanil Policijskemu ravnateljstvu v Ljubljani naslednje: »Z dnem 5.7.1919 pričnem izdajati socialno politično revijo pod imenom Baklja, ki bo izhajala vsak mesec z neprisilnim datumom. Revija se bo pečala z vsemi aktualnimi problemi in bo pisana v socialističnem smislu. Revijo podpisujem jaz sam, kot izdajatelj in kot odgovorni urednik«.

Edina številka Baklje je izšla v uredništvu Nina Furlana, primorskega Slovenca, člana leve revolucionarne opozicionalne skupine znotraj Jugoslovanske socialdemokratske stranke.

Dne 25.julija 1919 je Policijsko ravnateljstvo v Ljubljani odredilo »zaplembo št. 1 socialne politične revije Baklja«. Istega dne je Policijsko ravnateljstvo Jakobu Žorgi, odgovornemu uredniku Baklje, sporočilo, da »se ustavi nadaljnjo izdajo Socialno politične revije Baklja«.

Nino Furlan je bil aretiran in obsojen na devet mesecev zapora. Po prestani kazni je bil avgusta 1920 izgnan v okupirano Primorsko, kjer je kmalu prenehal delovati.

Vir: »Viri za zgodovino Komunistične stranke na Slovenskem v letih 1919-1921«, Inštitut za zgodovino delavskega gibanja, Ljubljana 1980.

Komentar: Tudi ta primer kaže, da se vedno najde kdo, ki mu kakšen časopis ni všeč in ga zato zatre. Kadar in dokler more!

Dušan Puh

IGNORANCA OBČINE PIRAN

Spodaj podpisani sem, kot glavni in odgovorni urednik Portorožana ter kot piranski občan, 17. decembra 2003 občini Piran, natančneje gospe Jerneji Segulin, ki na piranski občini vodi nekakšen Oddelek za stike z javnostjo, postavil nekaj vprašanj v zvezi s Svetilnikom, listom, katerega občasno izdaja občina Piran in ga proglašajo kot prilogo lokalnega časopisa Primorski utrip. Ker je Svetilnik po vsebini agitpropovski občasnik, oziroma stenografsko trobilno za osebno promocijo županje, gospe Vojke Štular, financira pa se z denarjem piranskih davkoplačevalcev, je seveda pomembno vprašanje zakonitosti in primernosti takšnega ravnanja. Gospe Segulin sem zaradi tega postavil nekaj vprašanj, ki jih na tem mestu v skrajšani in dopolnjeni obliki povzemam in sicer:

- na kakšni pravni podlagi se je županja, gospa Vojka Štular, odločila, da bo občinski Svetilnik izhajal kot priloga prav v Primorskem utripu,
- ali je o vsebinski zasnovi Svetilnika kdaj razpravljala svet Občine Piran in
- ali je list Svetilnik, ki ga občina Piran distribuira preko pošte brezplačno svojim davkoplačevalcem – torej kot samostojen medij in ne kot prilogo Primorskega utripa, vpisan v razvid medijev, pa še:
- ali je občina Piran objavila kakšen javni razpis za sklenitev pogodbe za teh-

nično urejanje in vstavljanje Svetilnika v Primorski utrip in za razdelitev sredstev v višini 2.600.000,00 Sit ?

Gospa Jerneja Segulin mi je še istega dne ljubeznivo odpisala, da mi kot uredniku Portorožana ne bo odgovarjala, ker ima Portorožan težave z vpisom v razvid medijev, obljubila pa mi je, da bom kot občan odgovorov deležen v kratkem. Obenem mi je še zaželela čudovito novo leto 2004.

Po več kot šestih mesecih ugotavljam, da gospa Segulin očitno še vedno sestavlja odgovor na moja vprašanja, oziroma da ne drži svoje besede!

To pa je slabo spričevalo za občino Piran, katera naj bi se imela za odprto in transparentno ustanovo. Očitno občinski uradniki pozabljajo, da so v službi zaradi občanov in da zastopajo njihove interese in ne svojih ali (in) svojih političnih botrov!

Spoštovana, pričakujemo odgovor brez odlašanja in nadaljnega sprenevedanja.

Želim vam čudovito poletje 2004,

Marko Zorman

ANKETA O POVRAVKU PORTOROŽANA

Kaj menite o povratku krajevnega časopisa Portorožan, je bilo vprašanje, s katerim smo se obrnili na nekaj naključnih anketirancev, večina so bile ženske! Poglejmo, kaj so rekli!

Prodajalka **Marina** iz Mercatorjeve trgovine v Portorožu:

»O, kaj bo spet izhajal?! Dobro, saj so ga stranke že pogrešale in so spraševale zanj.

Želela pa bi si, da bi bila vsebina še obširnejša in da bi pisalo tudi o dogodkih v okoliških krajih in vaseh.«

Gospa in gospod Murko, sobodajalca iz Portoroža:

»Spet bo izhajal?! Super, tako smo vsaj seznanjeni z dogodki v našem kraju.«

Ivana Batistič, študentka iz Portoroža:

»Všeč mi je, da ima naš kraj svoj krajevni časopis, s tem samo dokazuje svojo odprtost in pripravljenost za različne novice in mnenja. In to je dobro, da krajan lahko in smejo izražati svoja mnenja in predloge.

Vesela sem, da bo zopet izhajal, saj je kot nekakšen »krajevni telefon«, tako vsaj izvemo novice. Pa naj bo to še spodbuda za nas vse, da bi tudi sami sodelovali s svojimi prispevki.«

Gospa **Nada Petelin**, upokojenka iz Portoroža:

»Veselim se ponovnega prebiranja Portorožana, sem ga že kar pogrešala. Tako izvem marsikatero novico iz našega kraja, ki je sicer ne bi vedela. Podpiram vse, ki marljivo raziskujete in pišete članke in vam želim še naprej obilo uspeha.«

Anketirala: Heidi Mikuš

O PORTOROŽANU S PRVE ROKE

Zadnje številko Portorožana ste, spoštovani bralke in bralci, imeli v rokah decembra lani. Čeprav smo v uvodnem komentarju zadnje številke poskušali na kratko povzeti takratno dogajanje v svetu Krajevne skupnosti Portorož, izdajatelju našega mesečnika, ki je privedlo do več kot polletne prekinitve izhajanja Portorožana, so nas, sodelavce, mnogi spraševali, kaj v resnici je privedlo do tega. Čeprav so o razpadu sveta Krajevne skupnosti Portorož in o Portorožanu večkrat pisali tudi drugi časopisni mediji - roko na srce predvsem Delo in Primorske novice - pa očitno niso znali, ali niso imeli volje, poiskati pravih vzrokov (in vzvodov), ki bi bralcem razkrili, zakaj je Portorožana po trinajstih letih prenehal izhajati. Prav zaradi tega se nam zdi prav, v luči več kot šest mesečne distance, o v prvi letošnji številki o Portorožanu napisati kaj več.

Kako se je začelo

Časopis Portorožan, kakršnega smo poznali zadnjih trinajstih let, je začel redno izhajati januarja leta 1990. Glavna pobudnika njegove ustanovitve sta bila takratni predsednik sveta Krajevne skupnosti Portorož, **Mitja Jančar** in **Dušan Puh**, st., ki je bil v času za Slovenijo zgodovinsko pomembnih družbenih sprememb predsednik portoroške krajevne skupščine. Časopis, ki je sprva izha-

jal na skromnih štirih straneh, se je že skraja zavzemal za neodvisnost od takrat kot gobe po dežju porajajočih se političnih strank, vplivnih lokalnih centrov moči in dnevne politike. Prav zato, da bi nedvoumno izpostavil svojo samostojnost, je začel izhajati pod nazivom *Glasilo krajanov Portoroža* . Ko se je po nekaj mesečnem izhajanju časopis začel uveljavljati in si pridobival vse širši krog tako bralcev kot sodelavcev, ga je Krajevna

skupnost Portorož pri takratnem *Ministrstvu za informiranje* sklenila tudi uradno registrirati pod imenom *Portorožan* .

Kako bi bila KS Portorož lahko ostala brez Portorožana

Sprva je bil glavni in odgovorni urednik časopisa takrat že upokojeni novinar **Gustav Guzej**. Ves čas njegovega izhajanja, do lanske zadnje številke, pa ga je urejala

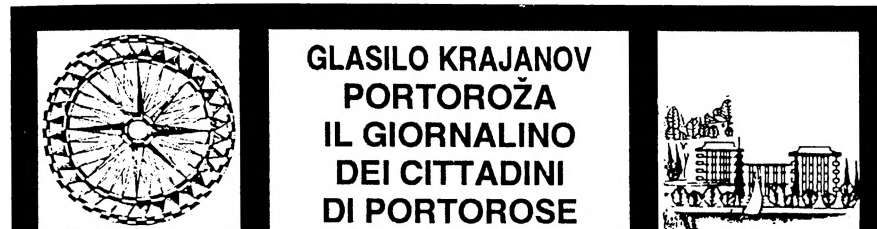
kratratna tajnica portoroške krajevne skupnosti, **Livija Sikur Zorman**. »Portorožan je glasilo, na kakršnega bi bili ponosni v katerikoli KS. Izčrpno informira krajanje, daje prostor različnim razmišljanjem, okoli sebe je zbral kopico sodelavcev. Je, kot je zapisal Balzac, 'ogledalo življenja', se je v Pismih bralcev Primorskih novic 19. decembra lani med drugim o Portorožanu zapisalo gospodu **Guzeju**. Ko pa je gospod Guzej po približno triletnem urednikovanju spo-

ni jemala za »svojega«. Predvsem te so bile tiste »senčne strani« Portorožana, če naj ponovno povzamemo **Guzejevo** prispevbo iz njegovega že omenjenega pisma, ki so ga dušile in omejevale svobodo njegovih snovalcev! Za svojega pa so Portorožana sprejeli predvsem običajni bralci, ki so v njem vselej našli tudi kaj zase.

Ko danes pogledamo v več kot trinajstletno preteklost, lahko brez lažne skromnosti zatrdimo, da se je Portorožan ohranil izključno

stoletja!). Ni lahko pisati brez cenzure v glavi v kraju, kjer nekateri verjamejo, da so lokalni oblastniki nedotakljive svete krave... Taki s plankami v glavah zato obsojajo tiste, ki si drznejso zakričati, da je cesar gol, če naj si izposodimo že neštetokrat uporabljeno prispevbo iz *Andersenove* pravljice. Navkljub včasih povsem neprikritim grožnjam najožjim sodelavcem in odtegovanju sponzorstev, ko je bilo objavljeno kaj, kar posameznim lokalnim mogočnejšem ni bilo všeč, je *Portorožan* izhajal - ne zmeraj enako dober, ne brez napak.

Izšel je tudi v nemogočih razmerah, ko je poleti 1998 zgorela stavba Krajevne skupnosti Portorož, v kateri je bilo seveda tudi *Portorožanovo* uredništvo. Takrat se je obdržal, čeprav so bila vsa sredstva in sile, razumljivo, usmerjene v obnovo pogorele stavbe sredi Portoroža, zgolj ob skrajnih naporih vseh najožjih sodelavcev! Seveda pa so se mehkejši ali trši prijemi, da bi disciplinirali uredništvo Portorožana ves čas nadaljevali (imen tistih, ki so to počenjali, nalašč ne bomo objavili, da ne bi umazali tega papirja!) tako, da so njegovim snovalcem vse bolj pojemale moči in potrpežljivost.

Takšna je bila »glava« Portorožana, oblikovala jo je arhitektka Ana Jontez, s katero se je želelo poudariti, da je to časopis običajnih ljudi in ne kakšnih institucij ali lokalnih političnih in drugih mogočnejšev.

znal, da bo zaradi vse močnejših poskusov vplivanja strankarske politike na uredništvo v okrilju krajevne skupnosti težko ohranil svojo neodvisnost, si je začel prizadevati, da bi se Portorožan otrešel svoje ustanoviteljice - KS Portorož - in se osamosvojil. Tako je začel iskati nove izdajatelje in seveda tudi finančne podpornike. Kljub velikemu lobiranju med člani tedanje portoroške krajevne skupnosti je njegov poskus privatiziranja Portorožana spodletel in tako je KS Portorož ohranila svoj časopis! Za vršilca dolžnosti gl. in odg. urednika je bil takrat imenovan **Marko Zorman** (leta 1997 je bil za funkcijo tudi potrjen), ki se je moral, da bi rešil časopis, kateremu ni bilo prizanešeno z neštetimi poleni pod nogami, močno potruditi. Kar je seveda gospodu Guzeju, ki je po neuspelem poskusu odtujitve Portorožana Krajevni skupnosti Portorož in je z gospodom **Kranjcem** ustanavljal nov časopis (to je še danes izhajajoči *Primorski utrip*, o čigar neodvisnosti ni vredno izgubljeti besed), dobro znano! Če bi bilo po njegovem, bi bil *Portorožan*, kakršnega poznamo danes, že davno pokopan, tako pa se je Krajevna skupnost Portorož lahko z njim ponašala dolgih trinajst let, ki pa so bila, žal, pogosto neverjetno trnova: *Portorožanov* prvi urednik je imel namreč prav!

Čigav je Portorožan?

Portorožanovi snovalci so bili venomer pod političnimi pritiski, zdaj z leve, zdaj z desne: tisti, ki se opredeljujejo zgolj po političnih opcijah, ga nikoli niso imeli »za svojega«. Za ene je bil »ta rdeč«, za druge, nasprotno, »ta črn«, skratka - nobena politična stran ga

zaradi idealizma, vztrajnosti, požrtvovalnosti in trme njegovih najožjih sodelavcev, ki so za časopis ves čas delali brezplačno, kar je v svetu, kjer ima vse svojo ceno, (pre)mnogim popolnoma nedoumljivo (če že ne, po njihovih merilih, meji na norost). Okoli *Portorožana* se je spletla pravicata mreža sodelavcev, v kateri so bile pogosto vključene cele družine: od tistih, ki so pisali, fotografirali, zbirali reklamne oglase, prepričevali sponzorje in donatorje za denar, do onih, ki so ga raznašali. Med vsemi se je vzpostavila neke vrste solidarnost, saj je njihovo prostovoljno delo koristilo skupnosti: ljudje so namreč vsak mesec brezplačno dobili svoj časopis, ki se je po svojih najboljših močeh trudil - tudi kritično - poročati o dogajanju v njihovi občini. *Portorožan* je zagotovo bil časopis, ki je marsikdaj odpiral teme, katerih so se drugi, »ta veliki« mediji izogibali kot hudič križa, ki si je upal pisati brez dlake na jeziku, kar v majhni občini, kjer se tako rekoč »vsi poznamo«, ni lahko, ki je zmogel pogum za ironiziranje nekaterih odločitev lokalnih oblastnikov in mogočnejšev, ki si je upal poseči celo po satiri in humorju... Seveda so mnogi mislili, da si upa daleč premalo in mogoče so imeli celo prav! A ni lahko raztezati meja svobodomiselnosti in demokracije v kraju, kjer so še zmeraj taki, ki obžalujejo čase črnega cenzurnega svinčnika in zloglasnega komunističnega prijema imenovanega »preprečevanje zlorabe svobode tiska«, s katerim je tedanja oblast opravičevala vse od grobih poseganj v uredniško politiko do zaplemb spornih medijev (spomnimo se samo zaplemb študentskega lista *Tribuna* v osemdesetih letih prejšnjega

Portorožan (njegovo novo »glavo« je oblikoval slikar Teo Tavželj) je izšel tudi, ko je julija 1998 pogorela stavba KS Portorož, kjer je tudi sedež uredništva.

Če je nepravil človek na nepravem mestu...

Konec leta 2002, po dvanajstih letih izhajanja, je kazalo, da bo zaradi vse močnejših političnih pritiskov nekaterih članov sveta KS Portorož na neposredne sodelavce, »

s *Portorožanom* konec. Prav zato se je uredništvo v takratni decembrski barvni številki za slovo odločilo objaviti fotografije svojih najzvestejših sodelavcev - kar nikakor ni bilo v navadi *Portorožana*, ki se je vselej izogibal samohvali in lastni promociji. Drobnop upanje pa je za *Portorožanove* snovalce vendarle predstavljala na tedanjih lokalnih volitvah novo izvoljena članica sveta KS Portorož **Dragica Mekiš**, ki je tudi sama dopisovala v *Portorožana*. Seveda ni bila ravno dobra rešitev, a se je v danih možnostih za obstoj *Portorožana* zdela edina sprejemljiva, zato jo je soustanovitelj *Portorožana* **Mitja Jančar**, tudi sam izvoljen v tedanji portoroški krajevni svet, z vso svojo avtoriteto predlagal za predsednico sveta KS Portorož. Žal!

In kako komentirati njeno niti enoletno predsednikovanje Krajevni skupnosti Portorož? Kar se je zgodilo pod njenim vodstvom, je samo po sebi dovolj zgovorno! Rečeno brez slepomišljenja: svoji funkciji (ta je sicer brez vsakršne moči odločanja o kraju, njen družbeni ugled pa zavisi skoraj izključno od ugleda njenega trenutnega nosilca) preprosto ni bila kos. In v tem je tudi vsa modrost! Pomena, smisla in - če hočete - poslanstva *Portorožana*, ki se je gradil in rastele dolgi trinaest let, dinamike njegovega nastajanja in odnosov med sodelavci, ki jih ni nikoli gnala želja po zaslužku ali celo po osebni slavi, enostavno ni uspela dojeti. Z njegovimi sodelavci je ravnala kot slon v sobi s porcelanom. Tako je, razumljivo, za sabo pustila same črepinje! Denar KS Portorož, s katerim so dotedanja vodstva ravnala skrbno in premissiženo, je trošila, kot bi rastele na bližnjem drevesu (s prenatragni naložbami, raznimi populističnimi prijemi ipd.). Sicer pa o njenem nepremišljenem in negospodarnem ravnanju najzgovornejše pričajo uradni rezultati poslovanja v letu 2003, ki so nedvoumno pokazali, da je KS Portorož v tem obdobju ustvarila izgubo v višini nekaj več kot 1,5 milijona tolarjev (medtem ko je - denimo - sam *Portorožan* prinesel skoraj dva mio viška, ki ga je seveda **Mekiševa** pridno izčrpala). Nenazadnje je **Mekiševa** v svoji novi vlogi funkcije predsednice sveta Krajevne skupnosti Portorož videla celo možnost - če zanemarimo legitimno težnjo po lastni promociji - dodatnega zaslužka! Tako si je tudi omislila pravilnik o nagrajevanju članov krajevnega sveta ter celo *Portorožanovih* sodelavcev, ki bi za vsako sejo njej seveda prinesel največ (okoli 26 tisoč tolarjev netto), o čemer je kasneje v javnosti modro molčala. K sreči je izplačevanje tolikšnih sejnin (razen ene v manjših zneskih) preprečila njena razrešitev s funkcije predsednice portoroškega

sveta lanskega decembra, izpeljana sicer iz povsem formalističnih razlogov, a ji je, razumljivo, botrovalo predvsem njeno brezglavo ravnanje (tudi z denarjem) v KS Portorož, ki je sprožalo vrsto konfliktov. Naj namreč omenimo, da se KS Portorož še zmeraj otepa dolgov, nastalih z obnovo pogorele stavbe. V svoji preproščini je **Mekiševa** še dandanes prepričana, da se ji je z razrešitvijo zgodila neizmerna krivica, (vsaj nekateri) člani njene stranke - ZLSD - pa njeno odstavitev jemljejo predvsem kot politični ali celo (zaradi napačne ocene njenega ravnanja in slabe asistencije pri njenih odločitvah) za osebni poraz. Zagotovo pa si odstavitev **Mekiševe**, ki je predvsem posledica nedoraslosti funkciji predsednika krajevnega sveta, ne bi zaslužila tolikšne naše pozornosti, če ne bi imela posledic na *Portorožanovo* izhajanje.

Neuspešna politična dogovarjanja

Po odstitvi **Mekiševe** so se v občinskih političnih krogih začela zakulisna dogovarjanja o novem predsedniku sveta KS Portorož ter celo o novem uredništvu *Portorožana* (tako je stranka LDS KS Portorož in *Portorožanu* posvetila celo več svojih sej, ZLSD pa se je rajši, predvsem preko svojih »piarovcev« (za neposvečene - »ljudje za stike z javnostmi«, eden od novodobnih lakajskih poklicev) osredotočila v prepričevanje javnosti, da je *Portorožan* izhajal nezakonito (eureka, to ti je bilo odkritje - formalna neuskajenost njegovih aktov z novo zakonodajo o medijih, kakršno je, recimo, izolski občinski svet za svoj občinski časopis odpravil mimogrede na eni svojih sej!) in da je hotela **Mekiševa** zgolj narediti red). ZLSD pa je, neverjetno, za predsednico celo ponovno ponujala odstavljeno **Mekiševa**! Tega pa v stranki LDS, če ne iz drugih razlogov pa zaradi tako imenovane »družbene higijene«, ki zdravi kmečki pameti narekuje, kaj se spodobi in kaj ne, niso hoteli sprejeti. Po več neuspešnih sklicih sveta KS Portorož je piranski občinski svet zato sklenil do predčasnih volitev za začasnega upravitelja KS Portorož imenovati člana sveta Občine Piran, gospoda **Ivana Deklevo**, sicer pripadnika LDS. Kdor je na lokalni TV *Sponki* ujel razpravo piranskega občinskega sveta o problematiki KS Portorož, se je na lastne oči in ušesa lahko prepričal o nedemokratskem vodenju, ki si ga je ob tej točki (pa ni edina!) privoščila sedanja županja. Če so o *Portorožanu* hoteli razpravljati »njeni«, jim je velikodušno prepustila besedo, »nasprotno« razprave pa je brezobzirno, z arogantno pozicijo moči udušila. Aprila je, predvsem na pobudo ZLSD, nadzorni odbor občine Piran nad poslovanjem Krajevne skupnosti

Portorož opravil nadzor, ki pa je predvsem potrdil že ugotovljeno: da je imela KS Portorož v obdobju predsednikovanja **Mekiševe** večje odhodke od prihodkov (česar pa ZLSD seveda ni razglasila na veliki zvon, kar bi bila - stavimo - naredila, če bi bili našli, česar so se nadejali, krivdo koga drugega!).

Ko časopise krojijo »piarovci«

Bralke in bralci boste morda rekli, da je to pač naša resnica. Res je, to je resnica s prve roke, kakršne najbrž iz medijev, ki so pisali o tem problemu, niste niti od daleč zaslučili. Da se, žal, mediji niso potrudili izbežati tistega, kar je - kot pravi Mali princ - »očem nevidno«, da se niso postavili v bran svojega sicer manjšega časopisnega brata, kar *Portorožan* zagotovo je, in svojih amaterskih kolegov, pa - če hočete - da se niso postavili v bran klasični človečanski pravici, kakršna je svoboda tiska in proti aroganci oblasti, zgovorno pričajo tudi nekateri naslovi prispevkov o portoroški krajevni skupnosti in *Portorožanu*,

To je bila naslovnica zadnjega *Portorožana* lani decembra, zdaj se - po več kot polletni prekinitvi izhajanja, ponovno vrača.

kot so: *Ni jasno, kdo pije, kdo plača* (zakaj se novinar rajši ni potrudil razjasniti to »nejasnost«, kot da jo zgolj ponuja bralcem?), ali pa *Godlja v portoroški krajevni skupnosti* (zakaj se novinarju ni zdelo vredno odkriti, zakaj je ta godlja, kot jo sam imenuje, nastala?!)... Lažje je ostati na površju, poslušati sugestije zdaj tega, zdaj onega prišepetovalca in se ne - niti v imenu časti svojega novinarskega poklica - opredeliti! Kako nenaporno je zapisati, kar narekuje uradni »piarovec«, pa čeprav je vsakemu oslu jasno, da

☞ zgolj opravlja svoj dobro plačani poklic sajenja lažno dišečih rožic!

ŠKANDAL NA VOLITVAH V KS PORTOROŽ

In zdaj

Od tu je že sedanjost, ko se Portorožan ponovno postavlja na noge. Po vsem, kar se je zgodilo, so Portorožanovi sodelavci in podporniki iz Portoroža sklenili usodo svojega časopisa vzeti v svoje roke. Že januarja so ustanovili *Društvo za razvoj javne besede*, nekaj mesecev kasneje so začeli objavljati *Portorožana* na internetu in končno so se odločili kandidirati na nedavnih majskih predčasnih volitvah v portoroški krajevni svet. In uspeli, saj so bili izvoljeni kar štirje kandidati od šestih s skupne liste za Portorožana, s čemer so jim volilci izkazali veliko mero zaupanja, predvsem pa je bila to moralna zmaga Portorožanovcev. Novi svet KS Portorož se je medtem že sestel in za novo predsednico izbral eno najbolj plodnih in proinicijskih dolgoletnih Portorožanovih sodelavk, gospo **Nado Kozina**, podpredsednik pa je postal **Jakob Čemažar**, ki je bralcem našega mesečnika zagotovo najbolj znan po člankih o belokriški anteni. Kako bo z nadaljnjim izhajanjem *Portorožana*, je zaenkrat še preuranjeno napovedovati, gotovo pa je, da so pogoji zanj zdaj ugodnejši. Marsikaj je seveda odvisno od denarja, sodelavcev in seveda - od bralcev.

L.S.Z.

Portorožana na internetu poiščite na:
www.slovensko-morje.net

Novi člani sveta KS Portorož

Na predčasnih volitvah 12. maja letos so bili v svet Krajevne skupnosti Portorož izvoljeni naslednji člani: s skupne liste za Portorožana **Jakob Čemažar**, **Nada Kozina**, **Heidi Mikuš** in **Dušan Puh** st., z liste, ki so jo podpirali v ZLSD **Libero Delbello** in **Dragica Mekiš** (edina iz sestave prejšnjega sveta KS Portorož), kot predstavnica italijanske skupnosti pa **Liviana Mally**. Na ustanovni seji sveta so novi člani za predsednico izvolili **Nado Kozina**, podpredsednik pa je postal **Jakob Čemažar**.

Letošnjega 12. maja so bile nadomestne volitve v svet Krajevne skupnosti Portorož. Potrebne so bile zato, ker se člani prejšnjega mandata po razrešitvi stare predsednice niso uspeli dogovoriti, kdo naj bi postal novi predsednik portoroškega sveta, ki je zaradi tega preprosto razpadel. Svet občine Piran je zato imenoval začasnega upravitelja KS Portorož in obenem sprejel še nekatere spremembe sestave portoroškega sveta, katerega po novem namesto devetih sestavlja sedem članov (eden je pripadnik italijanske skupnosti). Zakaj natančno se je piranski občinski svet prav ob tej priložnosti lotil takšnega spreminjanja, ni povsem jasno, posebej tudi ne zakaj je dotedanje tri volilne enote, na katere je bila razdeljena KS Portorož, združil v eno. No, pa recimo, da je to spreminjanje bolj tehnične narave in se rajši osredotočimo na sam fenomen portoroških predčasnih volitev!

Verjetno je, vsaj večini bralk in bralcev, izid volitev znan: od šestih novih članov portoroškega krajevnega sveta - sedma je, kot že omenjeno, pripadnica italijanske manjšine - so bili izvoljeni štirje, ki so kandidirali kot podporniki oziroma pripadniki *Portorožana* (delovno smo šestim Portorožanovim kandidatom - **Franco Pircu**, **Mitji Jančarju**, **Jakobu Čemažarju**, **Heidi Mikuš**, **Nadi Kozina** in **Dušanu Puhu**, st. - rekli kar *Lista za Portorožana*), dve mesti pa sta pripadli članoma ZLSD. A zgodba o portoroških volitvah ima še svojo manj svetlo stran - na videz nepomemben, obroben dogodek, katerega pa bi z vso treznostjo lahko poimenovali kot lokalni škandal! Vrata volišča se na volilno nedeljo v Sloveniji vselej odprejo nič prej in nič kasneje kot ob 7-ih zjutraj. Na volišču, ki je 12. maja letos delovalo v sejni dvorani KS Portorož na Obali 16, pa so se vrata odprla že prej! Ko je ena od članic volilnega odbora kakšnih deset minut pred 7. uro prispela na volišče, je bila presenečena, ko je naletela na precejšnje število starejših občanov (bilo naj bi jih 10 do 20), ki so v prisotnosti podpredsednika volilnega odbora, gospoda **Rina Medveščka** - tretja članica odbora še ni prispela - že pred uradnim odprtjem volilnega prostora v skrinjico že oddali svoje volilne lističe! Že po zaključenih volitvah je bilo po krajšem poizvedovanju ugotovljeno, da so bili ti (pre)zgodnji volilci prav za prav udeleženci izleta na neko srečanje organizacije združenja borcev NOV. Avtobus jih je iz Portoroža odpeljal že okoli 7. ure zjutraj, pa so se zato, da bi opravili svojo volilno pravico, še malo bolj podvizali. Uslužni podpredsednik volilnega odbora pa je, nalašč zanje, na svojo pest malo prej odprl volišče. Če so pač hoteli izpolniti svojo volilno pravico in ker se jim je mudilo na srečanje, so torej volišče posebej zanje odprli pred sedmo uro.

Da so krajani hoteli izpolniti svojo volilno obveznost, je seveda vredno pohvale, ni pa enake hvale vredno ravnanje gospoda **Medveščka**, ki o kakšnem predčasnem odpiranju

volišča ni obvestil nikogar od članov volilnega odbora! Njegovo nezaslišno predrzno dejanje, ki sodi v klasični arzenal manipuliranja z volilnimi glasovi in volilci, je vredno vse moralne obsodbe. Prav zato, da bi preprečile tovrstne manipulacije, so demokratične države sprejele tako zelo precizno volilno zakonodajo! Čas, ko se lahko voli, je torej tudi pri nas nedvoumno postavljen: ne prej kot od 7. ure zjutraj in ne kasneje od 19. ure zvečer. In pika! V Portorožu pa **Medvešček** kar po domače... Za koga so ti zgodnji volilci glasovali, je seveda praktično nemogoče ugotoviti. Lahko zgolj ugibamo, da so bili podpore v pretežni meri deležni kandidati ZLSD (njen član je tudi uslužni podpredsednik odbora na volišču), katerih predlagateljica je bila - glej, no, glej - prav soproga gospoda **Medveščka**. Teško namreč verjamemo, da bi gospod podpredsednik volilnega odbora izkazal enako uslužnost volilcem, za katere bi vedel, da so odkriti simpatizerji denimo stranke SLS.

Ker so bile med nekaterimi kandidati za svet KS Portorož razlike v volilnih glasovih izjemno majhne (nekaj glasov), je velika verjetnost, da so prav ti rani glasovi odločilno vplivali na volilne rezultate. Očitno je, da so se nekateri volilci z gospodom Medveščkom dogovorili za konspirativno - pred sedmo uro zjutraj - odpiranje volišča, kjer so brez nadzora potekale tako rekoč zasebne volitve.

Ta obžalovanja vredni madež portoroških volitev pa kaže, da nas še dosti loči od demokratičnih standardov, kakršni veljajo v razvitih demokracijah in bi jih vendarle lahko pričakovali tudi v Portorožu. Tako pa kaže, da smo v marsičem še vedno bližje kakšnim južnoameriških ali balkanskim navadam, kakršnih so se posluževali tudi v našem komunističnem režimu polpretekle dobe.

Marko Zorman

**PORTOROŽAN SPET
MED VAMI...**

Solinarski festival

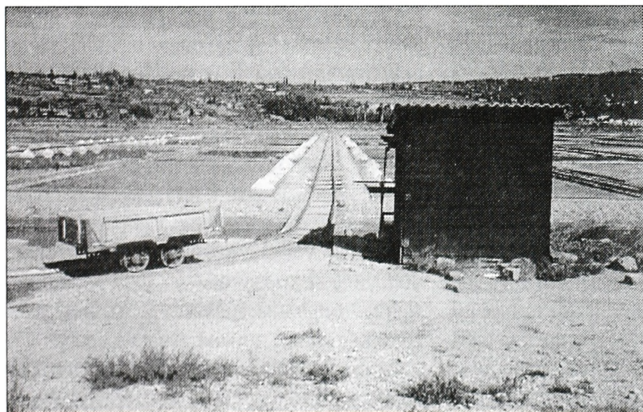
Piranske soline doživljajo razcvet. Solinarji pravijo: »Naša sol je predobra, da bi jo stresali po cestah. Naše soline so kapital, ne breme!«

Za soline so se spet začeli zanimati turistični delavci, spomnili so se, da se je portoroški turizem začel v solinskem blatu.

Avdtorij prireja solinarski festival v sodelovanju z novim podjetjem *Piranske soline* in ob finančni podpori *Droge*, dolgoletne gospodarice piranskih solin. Oblikuje in vodi ga **Irena Dolinšek**. Festival se odvija v treh delih: prvi je aprila, ob sv. Juriju, ko so Pirančani odveslali v soline, drugi del je v začetku julija, ko so pobrali prvo sol, in tretji del ob koncu avgusta, ko je deževje pospremi solinarje nazaj v mesto.

Festival vabi v soline, kjer se prideluje piransko zlato, kjer se zdravo živi. Soline so narodni park in obenem kulturna dediščina. Festival želi okrepiti občutek odgovornosti človeka za naravo in razviti visoko obliko turizma, krepi socialni kapital in gradi piransko identiteto na tradiciji.

Festival se začne ob prazniku *sv. Jurija v Piranu*. V program so vključena tako cerkvena kot posvetna oblast. Sodelujejo kulturna in športna društva, ladijski prevozniki, muzeji in galerije, stari in mladi solinarji... Občani in turisti doživijo mašo, procesijo, govornice, ljudski ples, pihalno godbo, likovno razstavo in še kaj. S Tartinijevega trga se solinarji v spremstvu odpravijo v mandrač, tam se vkrcajo na stare ladje in odplujejo proti solinam. V začetku julija se festival odvija v *Sečoveljskih solinah*. Tam se lahko udeleženci poskusijo v pobiranju soli. Nastopijo istrski muzikanti in ljudski pesalci, izbrane so najlepše slike s solinarsko motiviko, gostje obiščejo solinarski muzej in pokušijo preprosto hrano solinarjev. Ob koncu avgusta bo zaključni del, veselje ob kupih pridelanih belih kristalov.

Kakšna bo letošnja bera ko pa je poletje tako kislo?

Za pest starih slovenskih narodnih primer o lenobi

Len, da ga je zemlja žalostna.
Len, da ne postavi čevlja pred čevelj.
Len, da smrdi.
Len do konca.
Len, da se ne bi prevalil s sonca v senco.
Len, da bi v postelji rabil konja.

Slovenčev koledar 1944

Solinarskemu festivalu ob rob

Prebivalci Sečovelj so imeli šagro sv. Urha ali po italijansko *fiera di s. Odorico*. To je bil vaški praznik, ne solinarski. Dopoldan so šli k maši, nato so imeli svečano kosilo, popoldan je bil semenj in za otroke vrtljak, na večer pa godba in ples.

Šagra sv. Urha se je ohranila iz časa, ko je stala cerkev sv. Urha in so ga praznovali tudi potem, ko se je cerkev ob Dragonji sesula. Nanjo spominjajo ruševine ob Dragonji. **Sv. Urh**, po italijansko **s. Odorico**, je bil znameniti kölnski škof Ulrich iz 10. stoletja. Kmalu po smrti je bil proglašen za svetnika. Da je bila cerkva ob Dragonji posvečena njemu, je razumljivo, ker so bili naši kraji del rimsko nemškega cesarstva.

Cerkvice bliže morju so bile posvečene Andreju ali Petru, zaščitnikoma ribičev, mornarjev in ljudi ob morju nasplah. Tudi blizu gostilne Pri ribiču je bila cerkva **sv. Andreja**, ki je služila kot zavetje ribičem. Danes so še vidni ostanki.

Najbrž v času beneške republike so enega od kanalov v solinah imenovali po Ulrichu, zato se imenuje po italijansko *Odorico*.

Nada Kozina

Gospod **Remigij Jakac**, stari solinar iz Parecaga pravi, da je hodil v soline **pobirat** sol, da je ni nikoli **žel**, kot rečejo danes tisti, ki obujajo tradicijo.

MODRA STRAN

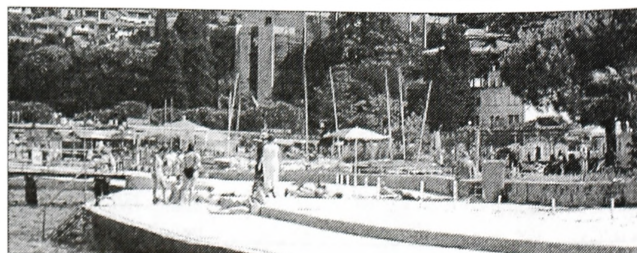
POLICIJA

Drage bralke in bralci!

Skoraj neopazno je med nas prišlo poletje in s tem čas počitnic, dopustov in brezskrbnega poležavanja na plažah in predavanja soncu. Prav tako je pred vami nova številka »Portorožana« in s tem priložnost, da vas opozorimo, da vas prevelika brezskrbnost na plaži lahko kaj hitro spravi v slabo voljo. Da bo ta še večja bodo poskrbeli tatovi, katerih najpogostejši plen so nezavarovane torbe, denarnice, GSM aparati, ročne ure in ostali predmeti. Delo jim olajšajo lastniki predmetov s tem, da slednje puščajo nezavarovane. Pri rednem delu policisti opažamo navedene predmete na brisačah, pomolih, polici pod senčnikom, njihovih lastnikov pa od nikoder.

Da vam tatovi ne bi pokvarili dneva svetujemo, da na plaže ne prinašate vrednejših predmetov, večjih denarnih vsot, predmete pa na plaži ne puščajte brez nadzora oziroma jih primerno zavarujte (pokrite z brisačo, vrednejše predmete shranite v sef na vhodih na plažo itd).

Policisti policijske postaje Piran Vam želimo prijetno in varno poletje.

PORTOROŽ PRED PREOBRAZBO

Piranska občina je junija razgrnila pet lokacijskih načrtov: Park cvetje, Hoteli Morje, Hoteli Palace, Center Portoroža in Marina Portorož. Razstavljeni so v veži Občine Piran in v Krajevni skupnosti Portorož (zadnji tudi v krajevni skupnosti Lucija, ta je razgrnjen do 21. julija) od 21. junija do 26. julija. Javna obravnava bo v Portorožu 21. julija (za Marino pa v Luciji 14. julija).

Lokacijski načrti Park cvetje, Hoteli Morje, Hoteli Palace, Center Portoroža

Prvi štirje načrti obravnavajo središče Portoroža, zato jih je smiselno predstaviti kot celoto. Izdelala jih je projektna skupina **Prostor** iz Kopra, v kateri sodelujejo arhitekti **Gorazd Kobal**, **Karim Kleva** in **Darja Crnek** ter gradbeni inženir **Arno Rupnik**, ki je enotno obdelala energetska in komunalna infrastrukturo, prometno mrežo, parkirišča, kopalniški del, osrednje sprehajališče in poti.

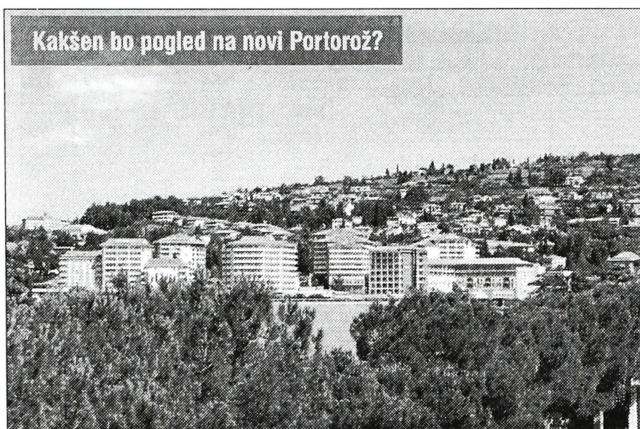
In katere velike spremembe se portoroškemu letovišču obe-tajo z novimi načrti? Centralno kopalnišče v območju od skladišč soli do Metropola bi z zasipavanjem morja razširili, predvideni so novi pomoli, bazeni in kopalniški objekti. Osrednji, novi pomol bi bil namenjen kopalcem, turistične ladje bi pristajale le na njegovem skrajnem koncu. Namesto sedanjega dolgega niza pritličnih stavb med kopalniščem in obalno cesto, ki zastirajo pogled na morje, bi zgradili nove stavbe, razporejene v k morju odprte kratke ulice. Obala naj bi bila ena sama nepretrgana pešpot, spremembe pa naj bi doživele tudi zelene površine. Sedanja štiripasovna cesta, ki sicer verigo hotelski stavb ostro ločuje od kopalnišča, bi naj ostala glavna prometna žila, kot možnost pa je zari-sana tudi podzemna cesta za tranzitni promet skozi portoroško središče. Preusmerili pa naj bi *Koprsko vpadnico* ter zgradili nekaj novih križišč in ulic. V območju sedanjega *Cvetja* naj bi zrastel nov hotel s spremljajočo infrastrukturo (podzemna garaža, rekreacijske površine, bazen, nova dostopna cesta ipd.), dozidali pa naj bi tudi hotel *Marko*, nad katerim so predvidene še nove stanovanjske hiše. Prav tako naj bi v hotel spremenili sedanjo *vilu Marija*. Na parkirišču nad *Staro cesto* bi zrastle parkirna hiša in seveda obnovili stari hotel *Palace*, katerega

bi obzidali s treh strani in mu podzidali nujno potrebne parkirne površine. Obnovitve bi naj bil deležen tudi zaščiteni, dotrajani hotelski park. Površine med *Koprsko cesto* in sedanjo avtobusno postajo (del ozemlja nekdanjih hotelov *Orion* in *Helios*) bi preuredili v park. Na območju avtobusne postaje naj bi Portorož dobil svoj osrednji trg s poslovnimi in trgovskimi površinami. Pod trgov bi bilo mestno parkirišče. *Avditorij* bi preoblikovali in prizidali, nad njim bi zrastle stanovanjske hiše.

Naj povzamemo: nove hotelske zmogljivosti so hotel v parku **Cvetje**, prizidek hotelu **Marko**, vila **Marija**, obnovljeni in razširjeni stari **Palace** ter hotel na osrednjem trgu. Nove stanovanjske zmogljivosti so hiše v parku **Cvetje**, stanovanja na osrednjem trgu, hiše za **Avditorijem** in dozidave starih hiš. Nova parkirna mesta so vsa pod zemljo: v hotelskem delu parka **Cvetje**, nad **Staro cesto**, pod prizidkom hotela **Palace** in pod osrednjim trgom. Nove zelene površine oziroma parki so v parku **Cvetje**, na mestu nekdanjega **Kaštela** in na območju novega trga. Novi poslovni prostori so na osrednjem trgu in ob obalni cesti. Novi odprti bazeni so ob hotelu v parku **Cvetje** in na kopalnišču. Nova športna igrišča so v parku **Cvetje**. Novi so kopalni pomoli in kopalniški objekti, pešpoti in kolesarske steze. Obalna cesta dobi več križišč. Nove so ceste skozi park **Cvetje**, s čemer se tudi razširi dostop k šolam. Spremenijo se **Solinarska pot**, ulica **Med vrtovi**, **Prečna pot**, **Koprsko cesta** in cesta okoli osrednjega trga. V osrednjem parku je predviden tudi spomenik.

Ruši se hotel **Istra**, hiša **Med vrtovi št. 4**, hiše ob avtobusni postaji in na **Postajališki poti**, na Stari cesti pa del poslovnih objektov ob obalni cesti. Z zasutjem morja se poveča površina Portoroža.

Nada Kozina

Vabilo na javno obravnavo v KS Portorož

V avli piranske občinske palače ter v prostorih krajevne skupnosti Portorož so do 26. julija letos javno razgrnjeni predlogi lokacijskih načrtov za sledeča območja: **Park cvetje, Hoteli Morje, Hoteli Palace in Center Portoroža.**

Javna obravnava razgrnjenih dokumentov za območja, v katerih so predvidene prostorske spremembe, bo **v sredo, 21. julija ob 17. uri v sejni dvorani** (1. nadstropje) **krajevne skupnosti Portorož**, Obala 16 v Portorožu.

Lastniki nepremičnin, ki se nahajajo znotraj območij navedenih lokacijskih načrtov, lahko svoje pripombe in predloge posredujejo do 26. julija. Vsi zainteresirani lahko v času javne razgrnitve vpišejo svoje pripombe in predloge v knjigo pripomb ali pa jih pisno posredujejo občinskemu uradu za okolje in prostor Občine Piran, Tartinijev trg 2, Piran.

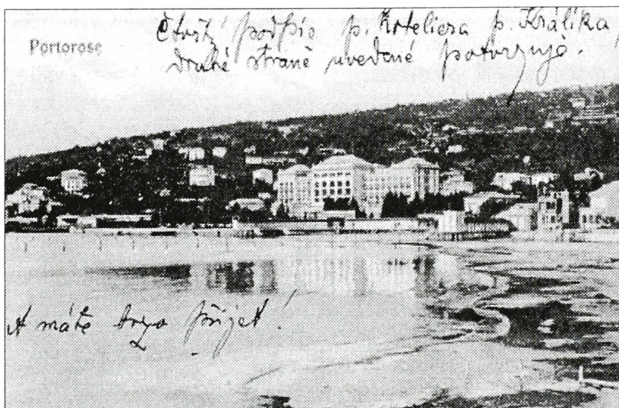
VLJUDNO VABLJENI

Rojstvo Portoroža

Ob razgrnitvi lokacijskih načrtov, ki Portorožu obetajo velike prostorske in z njimi še druge, denimo demografske, spremembe, ni odveč poseči nazaj v preteklost, ko se je začelo letovišče porajati. Zdaj že skoraj sesuti hotel Palace, starodavne vile in stara drevesa pričajo o cvetočem zdraviliškem kraju, ki je v drugi polovici 19. stoletja, skupaj z Gradežem, beneškim Lidom in Opatijo, v avstroogrski monarhiji sodil med najpomembnejša evropska obmorska kopališča in letovišča.

Po vzoru znanih obmorskih letovišč z zdraviliškimi funkcijami (*Brighthon* v Angliji, *Ostende* v Belgiji, *Nica* v Franciji, *Viareggio* v Italiji) zasledimo tudi v zgodovinski urbanistični zasnovi portoroškega počitniškega mesta vse osnovne prostorske elemente: sprehajališče, zdraviliško dvorano, javno kopališče, parke, terme, veliki hotel, pomol, restavracije pa tudi železniško in celo hidroavionsko postajo. V tistem času so na nasipu zgradili cesto oz. sprehajališče ob morju in pomol, kar je tvorilo eno od najpomembnejših prostorskih determinant evropskih obmorskih zdraviliško kopaliških naselij.

Portorož se je razcvel v drugi polovici 19. stoletja. Menihi s **sv. Lovrenca** na mestu današnjega Metropola so sicer že v 13. stoletju vedeli za zdravilno moč morske vode, a prvi turistični objekt je bila vila **San Lorenzo**, zgrajena leta 1830 kot okrevališče avstroogrskih častnikov. Leta 1894 je bil zgrajen hotel s 30 sobami, obednico, igral-

nico, okrepevalnico, čitalnico itd, leta 1912 pa sedanji hotel Palace in električni tramvaj, ki je Portorož povezal s Piranom in železnico Trst - Poreč. V času pred prvo svetovno vojno se je Portorož razvil v enega najpomembnejših letoviško zdraviliških mest v monarhiji. Zgrajenih je bilo še devet hotelov, deset penzionov in okoli dvajset vil, Portorož je imel stalno letalsko zvezo z Benetkami. Razvil se je visoki letoletni turizem.

Novi Portorož po zasnovi arhitekta **Eda Mihevca** je nastal med leti 1969 in 71. Kljub ohranitvi starega hotela Palace je s postavitvijo pritličnih objektov na kopališču ter strnjeno namestitvijo novih hotelov med vilami in starimi hoteli na praznih površinah narušil izvirno prostorsko zasnovano naselja, usmerjenega k morju. Pozidava je zadušila manjše hotele in vile na dvigajočem se terenu nad nekdanjim sprehajališčem, ki je v začetku 70. let postalo tudi zelo prometna cesta.

SPREMEMBE V KRAJU BI MORALE DVIGNITI KAKOVOST ŽIVLJENJA VSEJ SKUPNOSTI

Novo vodstvo krajevne skupnosti Portorož, ki je bilo na nadomestnih volitvah izvoljeno pred kratkim, je takoj naletelo na velike spremembe, ki se njihovem kraju obetajo z novimi prostorskimi posegi. Nova predsednica portoroškega sveta, gospa **Nada Kozina**, je zato pred javno obravnavo o novih lokacijskih načrtih, ki zajemajo predvsem ožje središče kraja, povabila k njihovem ogledu - ta je bil 5. julija - nekaj strokovnjakov, arhitektov: **Janka Rožiča**, **Valterja Pikla**, **Borisa** in **Tihomirja Stepanova** ter **Staneta Valiča**. Pridružili so se jim še **Marko Podgornik**, **Tomaž Kunst**, **Franc Pirc**, **Zdravko Vatovec** ter seveda nova predsednica krajevnega sveta ter njegov novoizvoljeni član, gospod **Dušan Puh**, ki je razpravo tudi vodil. Zdelo se nam je vredno objaviti, kaj je bilo na tem strokovnem posvetu povedanega o novih posegih.

Dušan Puh je uvodoma poudaril, da je Portorož poletna prestolnica Slovenije, zato ne smemo dopustiti, da bi se z njo kdo igral. »Predstavljeni načrti spreminjajo kraj za naslednjih 100 let. Krajevna skupnost ni nosilec planiranja, braniti mora interese krajanov«, je menil Puh.

Stane Valič pogrša enotni prometni projekt in ocenjuje, da načrti niso dovolj dognani. Obalno cesto bi morali razbremeniti in jo zožiti na dva pasova, drugo pa prepustiti pešcem in zelenju. Načrti spreminjajo veduto Portoroža. Ob starem Palacu je zarisan prizidek, ki pa je previsok, saj zastira stavbo starega Palace in ga tako razvrednoti. Oba hotela Palace, ki ju razdvaja cesta, bi bilo treba povezati. Za atrijski hotel v parku Cvetja pa je menil, da so njegovi arhitekti in investitorji pozabili, kako pomembno je, da imajo hotelske sobe pogled

na morje. Čudil se je tudi, zakaj projekti ne predvidevajo rastlinjaka, ki ga je Portorož že imel. Evropskega normativa (na ležišče 13 kvadratnih metrov kopališča) Portorož več ne dosega, predvidene pa so nove hotelske zmogljivosti. Prav zaradi tega so projektantje predvideli širjenje kopališč z zasipavanjem morja.

Po mnenju **Borisa Stepanova** je kopališče pač tako, kakršnega so naročili investitorji: mivka, betonski rob in trimetrška globina vode. Poseg v kopališče bi se moral nadaljevati pod vodo: zgraditi bi bilo treba podvodni greben, ki bi preprečeval odnašanje umetno nasute mivke in omogočil naplavljanje morske trave na kopno. Opozoril je še na izredno moteči nočni hrup v Portorožu, zato bi po njegovem vse hrupne gostinske in druge lokale morali predvideti pod zemljo.

Tudi **Tihomir Stepanov** je poudaril, da bi moral v planskem aktu, kot so lokacijski načrti, biti upoštevan interes prebivalstva. Portorožanu mora investicija zagotavljati izboljšanje življenja, turizem je dejavnost, od katere živi, ne pa dejavnost, ki ga ogroža, je dejavnost krajanov ne pa industrija tujcev. Neodvisni strokovnjaki morajo nastopiti v bran kraju in stroki. Ne zato, da bi oteževali delo načrtovalcem, ampak da bi upoštevali interese krajanov že v izhodišču. V predstavljenih projektih pa pogrša mestni center.

Zdravko Vatovec meni, da gledamo na morje kot hribovci, kot na nekaj, kar je potrebno zasuti, ustaviti z betonskim zidom. Kopališče bi moralo biti oblikovano z občutkom, da bi dajalo vtis sveta zase, ki ga je vredno raziskati od enega do drugega konca.

Marko Podgornik pravi, da moramo

☞ krajanji povedati, kaj se sme narediti in česa ne. Hotelirji so postavili recepcije hotelov na obalno cesto, zato se jim zdi cesta nad hoteli neuporabna, kar pa bi bilo za krajanje gotovo boljša rešitev. Hotelirji skrbno urejajo sprednjo stran hotelov, ozadje, v katerega gledajo predvsem krajanji, pa preradi zanemarjajo. Vhod z zadnje strani je zagotovo tudi naravnejši, ker je na severni, proti hribu obrnjeni in zato hladnejši strani. Transziten promet proti Piranu bi lahko tekkel po **Belokriški cesti** in po razširjeni cesti za hoteli. Tudi promet do posameznih hotelov in parkirišč bi moral biti speljan za hoteli. Obalno cesto bi morali zožiti in razširiti sprehajališče; lahko bi, denimo, spet vozil tramvaj. Obalna cesta, ki so jo v sedemdesetih letih speljali skozi Portorož, je bila že takrat zastarela. Na francoski **Azurni obali**, po kateri naj bi se bili zgedovali tedanji projektantje, pa na primer avtomobil že takrat ni bil več statusni simbol, da bi ga bilo treba razkazovati, zato so ceste umikali v ozadje.

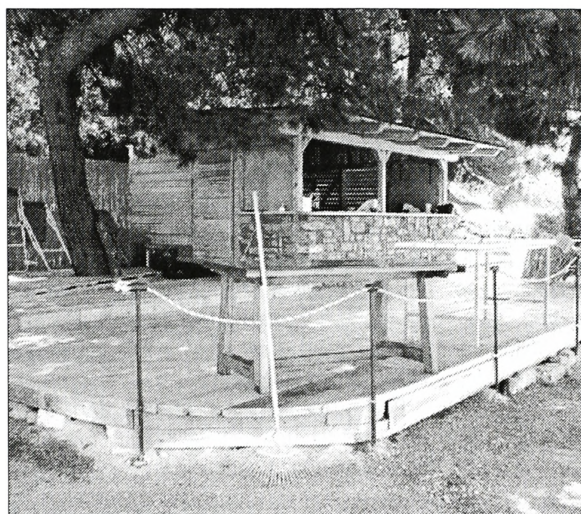
Janko Rožič, predstavnik društva *Slovenija naša*, se je strinjal s kolegi arhitekti. Po njegovem je narobe, da so prostor tako razparcelirali in da ne rešujejo ključnih problemov. Arhitekti dobijo nalogo, naj narišejo, kar so se zmenili investitorji. Tak urbanizem je kontraproduktiven za tam živeče ljudi. Načrti so žal narisani po nareku ljudi, ki ne živijo tukaj. Ključni premislek bi moral veljati cesti. Očitno optimalna cesta bi šla v smeri, ki bi zaobšla obalo, kakršno bi lahko, navkljub nekaj ožjim predelom, speljali. Za vkopano cesto pa je menil, da bi bila neprijazna. Največji potencial slovenske obale je zaledje. Z obalo bi ga lahko povezali razvejano, vasi bi pač morali približati z dobrimi prometnimi zvezami in sprehajalnimi potmi ter jih pripraviti za sprejemanje turistov. Poslovni objekti ob obalni cesti so zarisani zelo poljubno in neusklajeno, spominjajo na črpalke ob avtocesti. Prizidki okoli hotela Palace so preveliki.

Tudi **Valter Pikel**, doma iz Portoroža, bi preusmeril promet na cesto za hoteli, s čemer bi Portorož »zadihal tudi višje v hrib«. Koncentracija ob morju je zadušljiva in nepotrebna. Sedaj se zdi Portorož kot Potemkinova vas: bleščeča pročelja ob morju skrivajo zanemarjen svet do vrha *Šentjan*. Arhitekti lahko kraj polepšajo ali pa se nanj le podpišejo. Pravijo, da na *Azurni obali* ni novih hiš, čeprav jih je vedno več: tamkajšnji arhitekti nadaljujejo tradicijo in ne izrabljajo naročil za poiskuse. »Krajanji moramo imeti vizijo in postaviti zahteve, projektantova naloga je, da to izriše«, je odločen **Pikel**, ki meni da obstaja tudi možnost za ureditev obvoza. Pot je po njegovem živa, le razširiti bi jo morali.

Cesta za hoteli bi prevzela vlogo obalne ceste in odprla poti v hrib, ki bi tako zaživel s središčem. »Krajanji se ne smejo utapljati v podrobnostih, ampak postati akterji, enako kot investitorji. Če bodo turisti čutili, da se domačini v svojem kraju ne počutijo dobro, bodo odšli nezadovoljni. Lokalni politiki imajo dvorne arhitekta, obenem pa se podrejajo kapitalu. Iz načrtov je videti, da ne gre za reševanje ključnih problemov, ampak le za širjenje turističnih zmogljivosti«, domačin **Valter Pikel**. Po **Piklovem** mnenju bi morali krajanji sodelovati pri projektu že od začetka. Z vsako novo naložbo bi morali pridobiti ne le v ožjem ekonomskem smislu: moral bi se dvigniti socialni in javni standard celotne skupnosti (urejenost okolja, boljše storitve). »Če že je neizbežno, da nam turizem prinaša tudi senčne plati, moramo od lokalne politike in vstopajočega kapitala zahtevati, da krajano dograjuje tudi javno dobro na celotnem ozemlju krajevne skupnosti in ne samo na območju predlaganih lokacijskih načrtov«, je v popotnico pred javno obravnavo o velikih spremembah v Portorožu zaključil arhitekt **Pikel**.

Ta portal krasi eno od starih portoroških vil. Bi današnji arhitekti še znali narediti kaj tako lepega?

Portoroški NSK

Res je, da smo vsi do študentarije strpnejši, da benevolentno sprejemamo vsako njihovo ustvarjalnost, toda tudi študentje bi morali vedeti, kaj je lepo. To pa lesena koliba, ki jo pozno v poletje tik ob morju, na po novem preimenovani Študentski plaži na Fizinah, gradijo študentje, gotovo ni! Morda pa smo priče porajanja »novega portoroškega kunsta«?!

Pizzerija Zlato sidro, Obala 111 Lucija

Odprta vsak dan od 11. do 23.ure

Se priporoča s pestro izbiro pic in drugih jedi.

Lokacijski načrt Marina

Na ozemlju današnje Marine in načrtovanih novih pozidav so bile še pred več kot tridesetimi leti lucijske soline. Človek se je lahko takrat sprehodil do Seče po robovih solinskih bazenov in čez majave mostičke. Zdaj pa je pred nami nov lokacijski načrt, ki ga je naročilo podjetje Marina Portorož, katero namerava skupaj s Termami Čatež začeti nove naložbe. Projektant predlaganih posegov je domačin, arhitekt Rado Bedene.

V enomesečni javni razgrnitvi predstavljeni načrt povečuje površine kopenskega in morskoga dela marine, ureja javne površine ter seveda infrastrukturo. Ob izlivu kanala Fazana v morje je predvidenih 213 novih privezov za plovila krajanov. Na območju teniških igrišč bo nov športni paviljon s pomično streho, na mestu današnjega kegljišča in **Taverne** pa apartmajski hotel. Predvidena je tudi preureditev **Metropolovega** kopališča in sicer se bo novi del polkrožno in z zamiki navezal na portoroški del plaže. Štirje novi pomoli so namenjeni kopalcem. Znotraj kopališča so

kopališča. Ob cesti bo vrsta turističnih hiš. Kolesarska steza in pešpot bosta speljani okrog polotoka Seče.

Na poglobljenem morskem delu marine naj bi uredili predel za večja plovila. Skupna morska linija urejene obale marine je dolga skoraj kilometer, sestavljajo pa jo južni in severni valobran ter Metropolovo kopališče. Pravokotno na obalo so predvideni kopališki pomoli: štirje na južnem valobranu, eden na severnem, pet na kopališču Metropol. Vsa obala, tako kopališka kot pristaniška, bo opremljena s komunalnimi napravami.

Na celotnem prostoru bo dovolj parkirnih mest, nekaj na prostem, nekaj pa pod zemljo, da bo več zelenih površin.

Predlagani posegi pomenijo brez dvoma določeno dodatno obremenitev prostora, vendar pa obogatijo kraj in dvignejo standard krajanom: novi so privezi za čolne krajanov pri sedanji Taverni, javna površina v sedanjem avtokampu, pešpoti do rta Seče, prostornejše je kopališče, globlje morje za

predvidena nova športna igrišča, kopališki objekti in drugo. Na nasutju pred **Marino** pa načrtujejo pravo mestece s hotelom, gostilnami, trgovinami, kinodvorano in kongresnim središčem, servisnimi dejavnostmi, zabaviščnim središčem, storitvenimi in kulturnimi dejavnostmi. Termalni vrelec bo omogočil veliko vodnih površin.

Cesta, ki vodi skozi današnji kamp, bo javna in bo peljala do javnega dela obale in

kopanje, ne bo več zanemarenega travnika pred Marino, dodatne so storitvene in kulturne dejavnosti, obetajo se nova delovna mesta in nove športne površine. Za nove površine ob morju bo podjetje Marina plačevalo naši občini dajatve (koncesijo), s katerimi bi torej lahko še naprej vlagala v kraj.

Prvotno je obsegal ta lokacijski načrt območje tja do gostilne Koblar. Takega je Marina plačala, a občina je sredi načrtovanja

prestavila mejo območja na cesto, ki pelje mimo zdravstvenega doma. Tako je ostalo zunaj tudi območje steze za gokart. Rado Bedene je na ozemlju med omenjeno cesto do sedanjega trgovsko poslovnega centra zarisal središče Lucije, torej prostor za dejavnosti, ki so življenjsko pomembne za kraj: med drugim knjižnico, tržnico in novi zdravstveni dom.

Lucijčane bo gotovo zanimalo, koliko bi jim petnadstropni hotel na sedanjem travniku zastiral pogled na morje. Portorožani, pa ne le oni, upajo, da bodo po zidavi ob vznožju polotoka Seče še videli njegovo silhueto. Marina upa, da bo privabila bogate lastnike prestižnih jaht...

Predlog lokacijskega načrta za območje lucijske marine imenovan Marina Portorož je **do 21. julija t.l.** javno razgrnjen **v veži očinske palače v Piranu in v prostorih Krajevne skupnosti Lucija**. Javna obravnava razgrnjenih dokumentov za območje Marine Portorož pa prav bo v **prostorih KS Lucija** in sicer **v sredo, 14. julija ob 17. uri**.

Rok za vpis pripomb in predlogov v knjigo pripomb ali za njihovo posredovanje uradu za okolje in prostor Občine Piran, Tartinijev trg 2 Piran, je torej 21. julij.

Franjo Francič: Ko led objame jug

29. aprila je v Pečaričevi galeriji predstavil svoje novo literarno delo **Franjo Francič**. Ni bila napovedana na seznamu pomembnih občinskih prireditvev, ni počastila odhoda Pirančanov v soline ne dneva proti okupatorju ne vstopa Slovenije v evropsko skupnost ne praznika dela. Morda svetega Jurija, ki se je spraval na pošast. Predstavitev knjige je bila že ob 11. dopoldan, ker se ne ve, kaj se lahko še zgodi do večera. To so razumeli številni Pirančani, pisateljevi prijatelji od vsepovsod in novinarji. Prišel je tudi Danilo Daneu, direktor hotelov Palace, ki so sofinancirali izid knjige. Obiskovalci smo prisluhnili pisateljevim iskricam, ki jih je stresal zadovoljen, da je njegovo sporočilo prišlo do ljudi.

N.K.

na Prešernovem nabrežju
v Piranu

Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05/674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovijo po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljna vina.

Za obisk se priporočajo.

PIRAN PIRANU

»Tudi mi smo Pirančani«

»Tudi mi smo Pirančani«, mi nemo govorijo mirni gibi mož, ki čistijo ulice po Piranu. Ko bi bili vsi tako snažni, kot so oni, bi se Piran bleščal kot stara obnovljena omara.

Pa niso. Piranski meščani so packi, nevgojeni in nespoštljivi ljudje. To se vidi na ulici: tla so zasmetena in poscana, celo pobruhana in pokakana. Kamni so prelepljeni z žvečilno gumo, špranje so polne čikov; zidovi so počečkani, omet se lušči, vrata in polkna so vegasta in zanemarjena, iz smetnjakov zaudarja, strehe so polne starih televizijskih anten.

Velikokrat se sliši očitke na račun komunalnega podjetja. Piran da bi lahko bil bolj čist, če bi bili komunalni delavci bolj pridni.

Predstavljajmo si, da je mesto eno samo stanovanje in se vprašajmo, kako se obnašamo doma. Kdo čisti in kdo onesnažuje. Doma je čisto, če je gospodinja pridna in družina lepo vzgojena. Gospodinja je kriva za prah na omari, za smeti na tleh ne. Doma ne smetimo, ker moramo za sabo sami pospraviti, ker nas gospodinja ošteje, ker ne bi bilo spoštljivo do gospodinje.

Skratka, doma ne odmetavamo smeti na tla.

Takoj ko stopimo na ulico, se nam zdi, da veljajo druga pravila, da smo na nikogaršnjem ozemlju, da smemo biti packi, da je nekdo plačan, da čisti za nami. Pa ni tako! Čistilec javnih površin je lahko kriv za prah, ki ga jugo prinese iz Afrike, za smeti na tleh pa ne!

Pojem »dom« moramo razumeti širše.

Dom ni le naše stanovanje. Je tudi ulica, je mesto, je svet. Besede »naš« ne smemo razumeti v smislu lastnine, ampak širše. Ulica je »naša«, ker po njej hodimo, mesto je naše, ker v njem delamo, se učimo, se ljubimo... Svet je naš, ker vsi dihamo isti zrak, ker nas zanima, kaj se dogaja na njem...

Piran je lep. To bi morali spoznati predvsem Pirančani. Potem bi bili bolj spoštljivi. Piran bo

tati ulice takrat, ko ni nikogar na ulici, torej ponoči, ko mi spimo ali veseljačimo. Oblečeni so v delovne obleke vpadljivih barv, kot bi bili prometni znaki. To je ponižujoče, spominja na Davidovo zvezdo, ki so jo morali nositi Židje med vojno. Redkokdaj jih pozdravi.

Zdi se, da smo nanje projicirali, kar je grdega v nas.

Še dobro, da je bila med čistilci do nedavna tudi neka gospa. Sprejeli smo jo kot gospodinja v svojem domu. Izpod grobe tkanine njene delovne obleke je žarel čipkasti ovratnik bele bluze, bujne lase si je spela, nasmehnila se je mimoidočim, če so jo pozdravili.

Poklic čistilca ni spoštovan. Danes je tako, da človeka enačimo z njegovo službo. Zato, ker se večina ljudi pozna preko svojih služb. Drugi stiki med ljudmi so redki. Tako pozabimo, da je vsak od nas najprej človek s posebnim značajem, znanjem, željami, navadami, konjički...

Čistilce javnih površin bomo cenili, ko bomo razširili pojem doma in ko bomo vzpostavili odnos do soljudi čez službene vezi.

Dostojanstvo čistilcev temelji na dejstvu, da oni čistijo, naš bedast položaj pa na dejstvu, da mažemo.

Nada Kozina

čist, ko bodo sami meščani čisti. Odnos se lahko začne spreminjati na pobudo peščice ljudi. Ozavešeni meščan bi denimo opozoril nekoga, ki odvrže smet, zelo prijazno:

»Nekaj vam je padlo na tla.«, ali pa »Boste pobrali sami, kar vam je padlo, ali naj jaz?«

Grd je tudi naš odnos do čistilcev. Hodimo mimo njih, zdi se nam, da bi morali pome-

Piran ima ošpice

Pirančanom je vroče in natikajo na pročelja hladilne naprave. Morda ne vejo, da bi lahko te grde škatle skrili na podstrehi, da bi morali imeti soglasje spomeniškega zavoda, da pačijo izgled srednjeveškega mesta. Morda je še čas, da se ta vandalizem ustavi. Pozivam Pirančane, ki se zavedajo škodljivosti tega početja, da se nemudoma odzovejo!

Nada Kozina

TRGOVSKI CENTER SAN MARCO, HOTELI PALACE - PORTOROŽ

TRAFIKA *Zora*

Zora Pavlovčič s.p.

posredništvo in trgovina

Obala 43, 6320 Portorož

Tel.: 05/674-80-25

e-mail: zpavlovcic@volja.net

Vsak dan od 8. do 20. ure, tudi ob nedeljah in praznikih.

MOŠKO-ŽENSKI FRIZERSKI SALON "ŠIK"

Obala 45, 6320 Portorož, tel.: 05/674-50-80

TURISTIČNI KOTIČEK

Kaj pa je tega treba bilo, namreč evropskega nogometnega prvenstva, sluzastega morja, hladnega nevihtnega vremena in - nenazadnje, poletnih olimpijskih iger? Ali je mar kaj od tega ali vse skupaj vzrok za manjši turistični obisk na naši obali? Tako, nekako v takšni smeri potekajo pogovori med turističnimi delavci in vsemi, ki se ukvarjajo s turizmom v naših krajih. Ali pa je vse to premlevanje le iskanje dobrih, objektivnih razlogov, ko bomo na kncu letošnje turistične sezone (spet) iskali izgovore za (pre)majhen obisk in se pred samimi sabo oprali vsakega suma vsakršne najmanjše krivde?

Začetek sezone je bil precej obetaven, predvsem mesec maj je bil dobro zaseden. Po uradnem vstopu Slovenije v Evropsko unijo je bilo po Sloveniji povpraševanje veliko, zato si je bilo za poletno sezono nadejati dobrega obiska. Čeprav smo zadnjih nekaj let že kar navajeni, da je v začetku julija obisk manjši in da se turistična sezona dobro začne šele po 15. juliju, nikakor ne moremo biti zadovoljni z letošnjim obiskom gostov v mesecu juniju. Morda to nezadovoljstvo ne zadeva toliko hotelske zasedenosti, saj je junij mesec kongresov in seminarjev, občutno manjši v primerjavi z lanskim junijem pa je bil obisk v zasebnih namestitvah. Po informacijah smo povprašali v Turistično združenje Portorož, kjer so nam postregli z nekaj statističnimi podatki, ki najbolj pričajo o zasedenosti na letošnje začetku turistične sezone.

V hotelih občine Piran je junija prenočevalo 111.741 gostov; junija lani pa 115.816 gostov, kar pomeni, da je bilo letošnjega junija za 4 odstotke manj hotelskih gostov kot v istem obdobju lani. V privatnih namestitvah pa je bilo v letošnjem juniju kar 19 odstotkov manj gostov kot v istem obdobju lanskega leta.

Vzrokom, ki smo jih že našli, lahko dodamo še: neurejena parkirna mesta, plačevanje parkirnine, premajhna skrb za čistočo in urejenost našega kraja, neustrezna turistična ponudba ... Pohvalna pa je letošnja poteza uprave javnega podjetja Okolje Piran, ki se je skupaj z županjo Občine Piran odločila na centralni portoroški plaži ukiniti vstopnino.

Tako, podajmo se v turistično sezono tudi z zavestjo, da je turistična prihodnost našega kraja odvisna tudi od nas samih - našega dela, ustrežljivosti, razumevanja in prijaznosti do vsakega gosta, predvsem pa v medsebojni povezanosti in sodelovanju vseh udeleženih v turistični dejavnosti našega kraja.

Heidi Mikuš

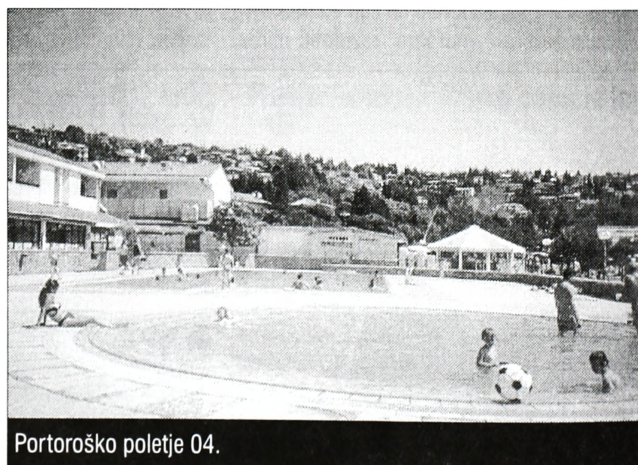
Razvejane aktivnosti društva ANBOT

Piransko društvo ljubiteljev kulturne in naravne dediščine ANBOT je 24. maja pripravilo predavanje na temo »Les kot kulturna dediščina« v Pečaričevi galeriji v Piranu. Predaval je Alex Batista, kipar, ki je zaključil magistrski študij za konzervatorstvo in restavracijsko Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani.

12. junija so šli člani društva na strokovni izlet v Režijo, kjer so jim Režjani zapeli, zaplesali in jih pogostili. 16. junija je v osnovni šoli Cirila Kosmača predaval Janko Rožič na temo »Piran, srednjeveški lepoteč«. 18. junija je društvo odprlo razstavo v galeriji Gasspar. Na ogled so postavili izdelke, ki so jih obnovili v zadnjem letu.

Letos jeseni bodo Dnevi evropske kulturne dediščine, ki želijo predstaviti zamisel o skupnem evropskem prostoru in o skupni kulturni dediščini. V dneh od 21. do 28. septembra bo društvo Anbot organiziralo teden odprtih vrat, to je obisk delavnice ljubiteljskega konzervatorstva in restavracijskega na temo »Obnovimo škure v Piranu«. 25. septembra pripravljajo boljši sejem na piranskih ulicah.

Nada Kozina

Portoroško poletje 04.

portorožan

SPET MED VAMI!

Občina Piran (spet) krši lastne predpise!?

Da je za turistične kraje še posebej moteče, če se v obdobju glavne turistične sezone gradi, so gotovo strinjamo vsi. Prav zaradi tega je Občina Piran iskala možnosti, kako v poletnem obdobju zmanjšati število gradbišč. Tako je že pred nekaj leti sprejela odlok, po katerem je v poletnih mesecih na javnih površinah prepovedano odlagati gradbeni material oziroma izvajati gradbeno dejavnost. Za občino, ki je uradno oklicana za turistično in v kateri je večina prebivalstva posredno ali neposredno eksistenčno odvisna od turizma, je takšen restriktivni predpis nujen, kajti kateri turist pa bo iskal duševni mir v kraju, kjer gradbeni stroji rohnijo petek in svetek?!

In prav to se dogaja letošnje poletje! Tako rekoč v špici turistične sezone, za katero že zdaj mnogi trdijo, da je daleč od dobre, v naši občini zlahka naletimo na gradbišče: denimo pod anteno na Lepi cesti, na Stari cesti, ob koprski vpadnici, na Podvozni cesti v Luciji, pa še – nenazadnje – na Kosmačevi ulici, zagotovo pa bi se našlo še kje kakšno. Vendar bi še posebej izpostavili obsežnejše gradbišče na lucijski Kosmačevi, kjer je investitorica neposredno Občina Piran, ki z gradnjo v poletni sezoni brezobzirno krši lastni odlok! Pa ne le, da se na svoje občane na goste poživzga sredi sezone, temveč se lastnim predpisom v brk posmehuje celo ob nedeljah: tako so, na primer, grad-

beni stroji neusmiljeno zganjajli hrup tudi v nedeljo, 11. julija letostja do poznih popoldanskih ur! S tem se kaže podcenjujoči odnos tako investitorja kot izvajalca do okoliških prebivalcev, ki imajo vso pravico do nedeljskega nemotenega počitka (da niti ne omenjamo, da je za nekatere nedelja gospodov dan!). Nenazadnje pa se kaže tudi izkoriščevalski odnos do delavcev, ki so prisiljeni delati tudi ob nedeljah, čeprav je po novodobnih civilizacijskih normah – če ne gre res za nujno ali neizbežno delo - namenjena počitku. In zakaj naj bi bila gradnja več stanovanjske hiše na Kosmačevi ulici v Luciji tako nujna, da je treba izkoristiti celo poletno nedeljo? Kateri so tisti tako zelo deficitarni kadri, za katere piranska občina tako hiti graditi ta objekt, da se je treba potiti celo ob nedeljah (v hiši, ki je zrasla na mestu manjše enodružinske istrske kamnite hiške, bo predvidoma šest kadrovskih stanovanj)? Kdo je že kupil pohištvo in priganja, da bi se čimprej vselil?

Gradnja objektov pa - sama po sebi - ni sporna, nenazadnje gre za koristno gospodarsko aktivnost, nove pridobitve, itd... Sporen pa postane način gradnje, ko se ne upošteva interesov sosedov, turističnih delavcev, kakor tudi ne občinskih predpisov (lansko poletje je Občina Piran podobno ignorirala svoje lastne predpise, ko je tako rekoč celo poletje obnavljala del Belokriške ceste nad Portorožem – torej nič novega pod soncem!). Prav radovedni smo, ali bo pedantna, redoljubna občinska komunalna inšpekcija sprožila katerega od postopkov kaznovanja zoper kršilce občinskega odloka.

Marko Zorman

Gostilna Torkla

Korte 44, 6310 Korte nad Izolo
Tel./fax: +386 5 642 15 10
GSM: 031 750 661
E-mail: gostilna.torkla@siol.net

Slovimo po:

- » posebni ponudbi vedno svežih tartufov
- » svežih ribah
- » zelo širokem izboru cenjenih vrhunskih vin
- » ostalih krožnikih priznanega vrhunškega kuharja

Prepričajte se sami!

NOVA PRILOŽNOST - IZVIRNA PONUDBA

V znamenju številke 15

Piranski občinski svetniki se bodo v četrtek, 15. julija sestali na 15. redni seji. Razpravljali bodo o rebalansu proračuna za leto 2004 (v zvezi z zadolževanjem), o različnih lokacijskih in zazidalnih načrtih (golf igrišče v Sečovljah, lucijska obrtna cona, Piranska vrata, Salinera v Strunjanu itd.), o spremembah v prometni ureditvi, o premoženjsko pravnih zadevah, predstavljena bodo letna poročila javnega podjetja Ogrevanje ter poročilo o izvajanju koncesijske dejavnosti mestnega in primestnega pometa in še veliko drugega. Seja se zna »segreti« ob točki kadrovske zadeve, ob že izpeljanem razpisu za delovno mesto direktorja Športnega centra, na katerega so se prijavili Zdenko Vozlič, Dušan Žilavec in Aljoša Besednjak. Medtem ko je Svet Športnega centra za direktorja predlagal dosedanjega prvega moža Zdenka Vozliča, se je občinska komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (KVIAZ) izrekla proti temu predlogu. Nobena skrivnost ni, da ima KVIAZ veliko večjo politično težo od Sveta, zato nekateri menijo, da lahko Vozlič že kar pospravi kovčke in se poslovi od tretjega zaporednega direktorskega mandata.

A.Ž.

Izšlo je Primorska sozvočja

Izšla je 10. številka strokovne revije primorskih glasbenih šol. Ureja jo **Bojan Glavina**, skladatelj in profesor klavirja na piranski glasbeni šoli. Predstavljene so šole iz Ajdovščine, Cerknice, Idrije, Ilirske Bistrice, Gorice, Kopra, Nove Gorice, Postojne, Sežane, Tolmina, Trsta in Vrhnike. V reviji so zapisi o pomembnih jubilejih: o 40-letnici zveze primorskih glasbenih šol in 50-letnici šole v Gorici in Sežani ter o 5-letnici umetniške gimnazije v Kopru. Posebne strani so namenjene kitaristom in pianistom. Objavljeno je poročilo o izjemnem uspehu primorskih pianistov na državnem prvenstvu, pogovora s skladateljem **Vinkom Globokarjem** in s Pirančanko **Jeleno Bašo**, ki študira kitaro na *Akademiji lepih umetnosti v Beogradu*, življenjepisa **Mirana Hasla**, pomembnega glasbenega vzgojitelja in prvega predsednika društva glasbenih pedagogov Primorske, ki je bilo ustanovljeno 1964 v Piranu.

Revija ima prilogo *Slovenska sozvočja*, v kateri je predstavljenih kar 40 slovenskih glasbenih šol. Zapisano je, kdaj so bile ustanovljene, koliko učiteljev in gojencev imajo, katera glasbila se učijo igrati, kako so opremljene učilnice, kje gostujejo, kje so gojenci tekmovali in kaj so dosegli, kako bogatijo svoj kraj, kdo jih finančno podpira... **Suzana Kocuvan**, ravnateljica glasbene šole v Lendavi je zapisala: »V pestrem in bogatem povezovanju šole z okoljem se kaže njen pomen pri oblikovanju kulturnega utripa kraja. Delo in življenje šole je vitalnega pomena za kraj, občino in širše okolje, saj poleg izobraževanja skrbi za kulturno in estetsko oblikovanje mladih ter prispeva k dvigu kulturne in glasbene ravni nasploh.«

TOPONOMASTICA PIRANESE

Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini iz Pirana je izdala zbornik *TOPONOMASTICA PIRANESE*, ki objavlja prispevke z okrogle mize o starih krajevnih imenih v Piranu in okolici. Zbornik sta uredila **Stefano Lusa** iz Lucije in **Kristjan Knez** iz Strunjana. Poleg omenjenih dveh so objavili svoje prispevke še **Ondina Lusa**, **Leander Cunja**, **Giacomo Scotti** in **Ivica Pletikosić**. Uvod sta napisala **Alberto Manzin** in **Fulia Zudič**.

Zgodovina se v različnih časih bere različno, a ne zato, ker bi se spreminjala zgodovina, temveč, ker jo berejo drugi. In tako avtorji prispevkov upajo, da bodo bralci razumeli stara imena kot najdbo, ki priča o življenju v naših krajih, da predlog o postavitvi tablic s starimi imeni ne bo izzvenel heretično, da so še živeči italijanski prebivalci že odslužili kazen za gorje, ki so ga povzročili slovenskemu narodu politični veljaki italijanske države v preteklosti.

V knjigi je objavljenih dvanajst zemljevidov iz različnih obdobij, zgodovina in geografija piranske občine, seznam krajevnih imen in ulic, primerjava imen v različnih obdobjih, razlaga posameznih imen in za Piran tako usodni dogodki po drugi svetovni vojni.

Zvemo, da ima zaliv, ki se danes tako romantično imenuje **Mesečev zaliv**, staro ime **Nambole**, da je bila piranska občina na začetku 19. stoletja razdeljena na 48 enot

z imeni: **Sicciole**, **Strugnan**, **Fiana**, **San Bernardino**, **Castel Venere**, **Gadenae**, **Uchi**, **Montrin**, **Vidinda**, **Vignaria**, **Simontia**, **Speciaria**, **Ottavinia**, **Fralizza**, **Gorica**, **Madona**, **Gianzietta**, **Casa Bianca**, **Colombania**, **Capitania**, **Marcovaz**, **Mazzopria**, **Piovania**, **Osteria**, **Salvori**, **Stanzia grande**, **Arbori**, **Fontane**, **Franceschia**, **Mazzoria**, **Fralia**, **Seppelia**, **Velizza**, **San Pietro**, **Salvella**, **Groppa piccola**, **Bruttia**, **Groppa grande**, **Leparina**, **Corona**, **Medeghia grande**, **Medeghia picciola**, **Monte**, **Volperia**, **Borosia**. Kaj ko bi danes združili vse to ozemlje v neko simbolično celoto, ne kot izziv politikom ampak kot kulturno dejanje?

Imena so del zgodovine in nepoznavanje teh imen pomeni mižati. Si predstavljate, da bi govorili o antiki pa ne bi omenili **Sokrata**? Da bi hoteli raziskati egipčanski jezik brez poznavanja tedanje pisave?

NK

Pirančani v Primorskih srečanjih

Predzadnja številka Primorskih srečanj, revije za družboslovje in kulturo, je, bi lahko rekli, piranska. V njej je objavljen pogovor s slikarjem **Zvestom Apollonijem**, **Andrej Žnidarčič** je napisal pogovor s **Slobodanom Simičem - Simetom** ob njegovi razstavi Pirančani, **Jasmina Kozina** pogovor z **Natalijo Planinc** o njenih prostovoljnih dejavnostih, **Duška Krnel-Umek** je predstavila knjigo **Mrak eno Jutrnja**, katere soavtorica je **Špela Pahor**, **Slavko Gaberc** piše o **Petru Martincu**, ki je leta 1961 odprl oddelek koprške gimnazije v Piranu, kot avtorji prispevkov v reviji **Brazde s trmuna** pa so omenjeni **Dinko Dominik**, **Mirella Bonaca Arzenšek** in **Jasmina Kozina**. Še dva piranska občana igrata pri reviji Primorska srečanja pomembno vlogo: **Silvo Fatur** je član uredniškega odbora revije, **Jože Hočevar** pa lektor. Bilo bi lepo, ko bi revijo predstavili v Piranu.

NK

Igor Bizjan: Brazgotine

Na zavihku ovitka piše: Igor Bizjan, samostojni besedni ustvarjalec, samec v najboljših letih, pisec treh izdanih knjig poezije, aktivni košarkar na en koš z najbolj natančnim metom v Sloveniji, živi med Piranom in Ljubljano in upa, da bo nekoč postal dober človek.

Še odlomek iz knjige: »... Piran ne beži, ne hiti, ne prihaja in ne odhaja, razprt je kot zaljubljena ženska, kot metafora, kot knjiga, kot pesem, ki jo je potrebno prebirati vedno znova in znova, z molkom, s tišino, z vznesenostjo...«

Nada Kozina

50 LET
YEARS

SPLOŠNA PLOVBA

Podjetje za mednarodne pomorske prevoze in storitve v pomorskem prometu d.o.o.
International Shipping and Chartering Ltd.
Obala 55, POB 271, 6320 Portorož, Slovenija
Telefon: +386 5 6766 000; Faks: +386 5 6766 110; E-pošta: plovba@s-plovba.si

Mandoline v Piranu

Malo pred začetkom poletja je bil v Sala delle vedute v Tartinijevi hiši v Piranu poseben dogodek - nastop učencev mandoline. Martina Žerjal, Silva Trampuš, Darinka Šinkovec in Mario Flandia so poslušalcem zaigrali tri skladbice, ki so se jih naučili v letošnjem letu na tečaju mandoline, ki poteka v prostorih Skupnosti Italijanov Piran. Tečaj vodi Arcangelo Svettni, upokojeni mizar in glasbenik. V drugem delu programa sta več zahtevnejših skladb za mandolino zaigrala Aldo Alessi in Arcangelo Svettni - žal se kitarist, ki skupaj z njima tvori TRIO SERENATE, zaradi bolezni koncerta ni mogel udeležiti.

Romantične melodije so obiskovalce koncerta zazibale v prijetno sanjarjenje, ob zadnji, bolj živahni skladbi pa so se na povabilo Arcangela Svettnija glasbenikoma pridružili s petjem.

Pirančanom je dobro znana tudi drobna gospa Marija Palakovič, ki je večer popestrila z branjem svojih pesmi v pojočem piranskem dialektu. Najprej je prebrala razmišljajočo pesem *Un di*, nato pa še *Le saline de Piran*. V tej je opisala nekdanje življenje v solinah in jo v zadnjih verzih zaključila z željo, da bi spoštovali svojo dediščino, saj bodo le tako soline še dolgo dajale delo in kruh mnogim obalnim prebivalcem. Pesmi Marije Palakovič so preproste, tople in prežete z ljubeznijo do našega mesta, zato lahko le upamo, da bomo kdaj dočakali tudi izid njene pesniške zbirke!

Večer je zaključila Fulvia Zudič, ki je vsem nastopajočim podarila zadnjo številko revije Lasa pur dir in vse prisotne prijazno povabila na skromen prigrizek.

Arcangelo Svettni je rojen v Rovinju. V Piranu, kjer si je ustvaril družino, živi že zelo dolgo. Glasbo je vzljubil v otroških letih, ko je začel igrati trobento. Kasneje se je navdušil še za igranje mandoline. Danes bi rad ponovno oživil tradicijo mandolinskih orkestrrov, ki je bila nekoč v istrskih obalnih mestih živa predvsem med italijanskim prebivalstvom. Zato vabi vse, ki jih zanima igranje mediteranskih napevov, da se vključijo v skupino **Mandolina**, eno od mnogih dejavnosti (tečaj slikarstva, keramike, kitare, modnega oblikovanja, pevski zbor, dramska skupina in druge), ki jih organizira Skupnost Italijanov v Piranu. Pa da ne boste mislili, da je starost ovira! Potrebna je le ljubezen do glasbe

in malo vztrajnosti. Tako bi vam tudi povedali udeleženci tečaja. **Martina Žerjal** je slikarka, doma iz Izole in si je nekaj glasbenega znanja pridobila že v glasbeni šoli. **Silva Trampuš** je upokojenka. Živi v Bertokih, prihaja pa iz *Bele Krajine*, kjer je kot otrok igrala v tamburaškem orkestru. **Darinka Šinkovec** iz Lucije je pevka. **Mario Flandia** je najmlajši član skupine in ljubitelj glasbe.

Š.P.

Športno pestre počitnice

Športni center Piran pripravlja v sodelovanju z različnimi ustanovami in šolskimi zavodi med letošnjimi počitnicami bogat športni program za otroke z naslovom »Hura prosti čas - Poletne počitnice«. Na piranskem stadionu lahko mladi igrajo košarko, nogomet, rokomet, odbojko, badminton, družabno igro »med dvema ognjema«, na voljo pa je tudi poseben program »gibalne urice«, namenjen predšolskim otrokom in njihovim staršem.

»Ne gre za učenje ali treniranje, temveč za možnost, da se mladi med vročimi počitnicami razvedrijo. Program je brezplačen in poteka pod nadzorom športnih koordinatorjev vsakodnevno od ponedeljka do petka med 17,30 in 22.uro,« je povedal direktor Športnega centra **Zdenko Vozlič**. Podrobne informacije: tel: 67-34-516 , spletna stran: www.sportnicenter-piran.si

Zdenko Vozlič vnovič predlagan za direktorja

Svet Športnega centra Piran, predseduje mu **Matjaž Ukmar**, je med tremi kandidati, ki so se prijavi na objavljen razpis, za direktorja centra v prihodnjem štiriletnem mandatu predlagal sedanjega direktorja **Zdenka Vozliča**. Njegova protikandidata, **Dušan**

Žilavec in **Aljoša Besednjak**, sta na člane sveta naredila zelo dober vtis, prevladale pa so bogate Vozličeve izkušnje. O imenovanju direktorja bo dokončno odločal piranski občinski svet.

Šahovski spektakel v hotelu Slovenija

V soboto, 28.avgusta, bo Portorož ponovno gostitelj vrhunske šahovske prireditve. V novem kongresnem centru hotela Slovenija bo državno hitropotezno prvenstvo, na katerem bo sodelovalo okrog 200 najboljših slovenskih šahistov. Tekmovanje prireja Šahovsko društvo Piran (www.drustvo-sahpiran.si).

Predstavitev društev in tradicionalna baklada

Portoroško športno, kulturno, izobraževalno društvo »Jaz sem najboljši« prireja v soboto, 11.septembra na piranski elipsi predstavitev športnih in kulturnih društev. **Mojmir Kovač**, predsednik društva, pojasnjuje: »Zdi se nam prav, da širši javnosti predstavimo aktivnost v piranski občini delujočih društev na prijeten, neposreden način. Mladi, ki se bodo tedaj znašli na glavnem piranskem trgu, se bodo na licu mesta podrobno seznanili z različnimi športnimi zvrstmi«.

Kovač pa je hkrati napovedal še eno atraktivno prireditev. Društvo bo v istem času organiziralo pohod z baklami od Izole do Portoroža. »Letošnja baklada bo tako kot lani, ko smo jo pripravili prvič, potekala po trasi železniške proge Porečanka (Parezana) skozi dva predora. Lani se je sprevoda udeležilo 70 ljudi, letos jih pričakujemo še več.« Podrobne informacije o prireditvah dobite na tel. 041/ 724-262.

Kaj se sliši po kuloarjih ob razpustitvi piranskega rokometnega kluba

Ljubitelji športa v naši občini so z velikim obžalovanjem sprejeli vest o razpustitvi piranskega ženskega rokometnega kluba. Pravih informacij o težkem udarcu za lokalni šport skorajda ni, ve se le, da so klub pokopali dolgovi.

Krožijo takšne in drugačne govornice, med najbolj pikantnimi je ta, da se razpustitev piranske rokometne ekipe posredno navezuje na osebne ambicije veletrgovca in predsednika slovenske rokometne zveze **Zorana Jankoviča**.

Eden najvplivnejših slovenskih gospodarstvenikov je nedvomno veliko prispeval k preporodu našega rokometu. Zlasti veliko naklonjenost naj bi čutil do ljubljanskega Krima. Dekletom je že dvakrat pomagal k osvojitvi evropskega klubskega naslova.

Temna plat medalje je, da ob finančno tako močno podprti ekipi kot je Krim v majhnem slovenskem prostoru ni mesta še za kakšno vrhunsko ekipo. Ker Krimovke za svoje mednarodne podvige sem in tja potrebujejo kak težji trening, naj bi Jankovič finančno podprl še nekaj klubov (med njimi piranskega), ki pridno igrajo vlogo sparing partnerjev. Posledica takšne politike je neizenačeno in za gledalce popolnoma nezanimivo prvenstvo.

Po ponižanju, ki ga je moral požreti Jankovič kot kandidat na volitvah za predsednika evropske rokometne zveze - prejel naj bi le šest glasov - je povsem razočaran dvignil roke od ženskega rokometu. Vsi uspehi, ki naj bi utrjevali upravičenost njegove kandidature, niso bili dovolj, da bi o svoji primernosti za predsedniško mesto, pričrpal še koga. Svoje ambicije je menda že preusmeril v moški rokomet. Razpustitev piranskega kluba je prvi znak tega zasuku.

Omenjata se dva scenarija o prihodnosti slovenskega ženskega rokometu. Po optimističnem naj bi prišlo do obuditve nekdanjega mestnega rivalstva med Olimpijo in Krimom. Pesimisti pa napovedujejo vrnitev v povprečje, če ne celo razpad sistema.

Andrej Žnidarčič

Praznik humanosti

Letošnjega 24. junija je Območno združenje Rdečega križa Piran izpeljalo tradicionalno srečanje krvodajalcev-jubilantov. Na srečanju, imenovali so ga Praznik humanosti, ki je bilo v penzionu Forma viva na Seči, so podelili priznanja in plakete krvodajalcem, ki so se v lanskem letu najbolj izkazali. Ob letošnjem Mednarodnem letu družine so podelili tudi zahvale najzaslužnejšim krvodajalskim družinam, ki že vrsto let gostijo socialno ogrožene družine na enotedenskih brezplačnih počitnicah. Prejele so jih družine **Ivanje Sosič**, **Mirjane Knez** in **Anite Trani** iz Strunjana. Priznanje so podelili tudi strunjanskem Zdravilišču Krka, ki prav tako sodeluje v tej hvalevredni akciji. Tudi samo srečanje ni minilo brez človekoljubne akcije. S pomočjo društva medicinskih sester iz Kopra, kulturnega društva iz Ospa ter prostovoljnih prispevkov so zbrali 84.130 tolarjev, ki so jih podarili socialno ogroženi štiričlanski družini iz Slovenske Bistrice.

Valentina Klemše

Naj se sliši tudi naš glas v prostoru

Občani lahko sodelujemo pri oblikovanju lokacijskega načrta, ki ga dokončno sprejema občinski svet. Tako, da se udeležimo javnih obravnav, na katerih lahko povemo svoje mnenje, želje in predvidevanja ali pričakovanja o ureditvi v domači občini.

Povsod je lepo, doma je najlepše. Kdo bi vedel, zakaj je naš fotelj edini, ki nas uspava. Vemo, kje je spenjalec za papir, in škatla z najlubšimi piškoti je tudi vedno na znanem mestu. Radi imamo svoj dom, ker smo ga sami uredili in vse začinili z lastnimi idejami.

Kot tipični Slovenci seveda radi pokukamo k sosedom in se pozanimamo, kaj načrtujejo ali kaj so postorili. Tudi ulico si radi prisvajamo, saj vedno rečemo 'naša ulica' ali 'v moji ulici' in nikakor nam ni vseeno, kaj se v njej dogaja. Hitro zatem prideta na vrsto občina in država. Nečemu moramo pripadati. Ljudje smo socialna bitja.

Vse nas zanima, kako bodo razdeljena in urejena zemljišča v naši soseski. Kdo bo kje zidal, kje bodo poti, kje se bomo sprehajali. To določata prostorski red in lokacijski načrt. Prostorski red lahko spreminjamo sproti, če imamo zato ustrezne argumente. Lokacijski načrt pa zelo natančno določa namembnost zemljišča in ga je težje spreminjati, ko ga občinski svet enkrat sprejme. Z njim je natančno določeno, kje bodo stali objekti (hoteli, hiše...), ali bodo na določenih delih z gradnjo zastrli pogled na morje, ali bodo izpušni plini na glavni prometnici onesnaževali naš balkon.

V piranski občini se bo sprejemalo devet lokacijskih načrtov na zelo izpostavljenih legah na območju Pirana, Portoroža, Lucije in Sečovelj. Sončna stran naše majhne, a vsem nam ljube in prelepe obale, presega strokovne kroge. To je naš dom in vsi moramo sodelovati pri njegovi ureditvi. Občani lahko vplivamo na odločitve le, če se dejavno vključimo v javno razpravo.

Jasna Softić

Od 1. julija v Luciji turistična ambulanta

Tudi letošnje poletje je v lucijskem zdravstvenem domu odprta turistična ambulanta. Deluje ob delavnikih, in sicer med **8. in 11,30** ter **17. in 20.uro**. Od 19.julija se bo urnik nekoliko spremenil, ambulanta bo odprta med **8. in 14. uro** ter med **17. in 20. uro**. Telefonska številka turistične ambulante je: **677-33-22**. Ob sobotah in nedeljah nujne primere turistov prevzema dežurni zdravnik na isti lokaciji. V okviru turistične ambulante deluje tudi pediater za otroke in mladostnike. Ob ponedeljkih, četrtek in petkih sprejema med **7. in 20. uro**, ob torkih in sredah med **10,30 in 20. uro**, ob sobotah pa med **7. in 13,30**. Za nujne primere so kajpada na voljo tudi lucijski zdravstveni dom (tel. **677-33-22**), izolska splošna bolnišnica (tel. **660-60-00** ali **112**) ter reševalna postaja (tel. **640-09-80**).

Kdaj so maše v Portorožu

V portoroški cerkvi Rožnovenske Matere božje so svete maše vsak dan **ob 18.uri**, ob nedeljah ob **10. in 18. uri**. Maša v italijanskem jeziku (in deloma v nemškem) je ob nedeljah **ob 9.uri**.

PISMA PORTOROŽANU

Spettabile Redazione "Portorozan"

Gentili amici!

Con grande piacere leggo sul quotidiano "Delo" che il mensile "Portorozan" potrà essere nuovamente stampato. Il "Portorozan" ha sicuramente il merito di informare con ricchezza di dettagli i cittadini e renderli partecipi delle problematiche della nostra località dando loro la consapevolezza di poter apportare, con il proprio contributo, al miglioramento del nostro ambiente. Vivissime congratulazioni al caporedattore, signor Marko Zorman, che riprende il suo impegno.

Cordiali saluti e auguri Ondina Lusa

AVDITORIJ PORTOROŽ KULTURNO POLETJE

27.FESTIVAL MELODIJE MORJA IN SONCA

* Sreda, 14.julij - nedelja, 18.julij (Amfiteater)

26. PIRANSKI GLASBENI VEČERI

Začetek vsakokrat ob 21.uri

* **Petek, 16. julij**, Križni hodnik Piran - **Rafael Walfisch, GB, violončelo**

* **Petek, 23.julij**, Križni hodnik Piran - **Godalni orkester Slovenske filharmonije** (solisti: Miran Kolbl, Irina Kevorova, Aleksander Milošev)

* **Petek, 30. julij**, Križni hodnik Piran - **Sigrun Kamleitner** (sopran) in **Mami Teraoka** (klavir)

* **Petek, 6. avgust**, Križni hodnik Piran - **Anja Bukovec** (violina), **Petra Gačnik** (violončelo), **Simon Krečič** (klavir)

OPERNO-BALETNI PROGRAM - AMFITEATER AVDITORIJ PORTOROŽ

Vse prireditve se pričnejo ob 21.uri

* **Torek, 10. avgust** - Opera, W.A. Mozart: *Così fan tutte*

* **Četrtek, 19. avgust** - Simfonični orkester akademije za glasbo iz Ljubljane (solistka: Anja Bukovec, dirigent: George Pehlivanian)

* **Torek, 24. avgust** - Noč operete (J. Strauss, F. Lehár, E. Kalmann), Orchester der Sommerspiele Graz

* **Sobota, 28. avgust** - Balet, M. Teodorakis: *Grk Zorba*, Opera in balet SNG Maribor

ČETRTOVKOVI KONCERTI NA PRVOMAJSKEM TRGU V PIRANU

Začetek vsakokrat ob 21.uri

22. julij: Rock'n Band,

29.julij: Rožmarinke,

5.avgust: Pihalni orkester Grosuplje & Belgijski pihalni orkester.

KINOTEČNI FILMI POD ZVEZDAMI

Retrospektiva režiserja Františka Čapa

Piran, Trg 1.maja, **9.-13. avgust**, vsak dan ob 21. uri:

Predvajani bodo filmi: *Naš avto*, *Vesna*, *Ne čakaj na maj*, *Trenutki odločitve*, *La ragazza della salina*

SOLINARSKI FESTIVAL - 3.del

28.-29. avgust, Sečoveljske soline, Tartinijev trg Piran

PORTOROŽANOVIMALI OGLASI

✓ Nudim šiviljska popravila na domu. Informacije: 041/ 891-395.

✓ Krajevna skupnost Portorož **oddaja poslovni prostor** velikosti 27,95 m² v mansardi svoje stavbe na Obali 16 v središču Portoroža. Za informacije lahko pokličete ob delovnikih na tel.št.: 05/674-09-47 ali 674-09-48.

✓ Nudim **prevoz oseb** in prtljage na relaciji Slovenija - Bosna (Teslić). Prevoz Jeremić, tel. 05/ 75-72-303, GSM: 041/ 746-116, v Bosni: tel. 422-165 ali 798-169.

Objava malih oglasov v Portorožanu je brezplačna (razen komercialnih malih oglasov). Svoj mali oglas lahko sporočite po telefonu (05/674-09-47 ali 674-09-48), po elektronski pošti (ks.portoroz@amis.net), po običajni pošti (Krajevna skupnost Portorož, Obala 16, 6320 Portorož), ali ga dostavite osebno v uredništvo v stavbi KS Portorož (1.nadstr. levo).

MI MED SEBOJ

zahvaljujemo se * čestitamo * voščimo * pozdravljamo

☼ 11. junija letos, ko se je konstituiral - na predčasnih volitvah izvoljeni - Svet Krajevne skupnosti Portorož, se je formalno zaključilo delo začasnega upravitelja KS Portorož, g. **Ivana Dekleve** iz Sečovelj. V imenu vseh Portorožank in Portorožanov se mu iskreno zahvaljujemo, ker je bil pripravljen priskočiti na pomoč in - kot bivši predsednik Sveta KS Sečovelje - s svojimi dolgoletnimi izkušnjami poskrbeti, da je tajništvo KS Portorož lahko nemoteno opravljalo svoje tekoče delo. Svet KS Portorož.

☼ V četrtek, 24.junija 2004 je Območno združenje Rdečega križa Piran izpeljalo tradicionalno srečanje krvodajalcev-jubilantov. Za finančno in materialno pomoč pri izvedbi srečanja krvodajalcev se OZ RK Piran zahvaljuje: **Občini Piran**, podjetju **Soline d.o.o.** ter slaščičarnam **Mignon Portorož**, **Bučko Lucija** in **Oaza Piran**.

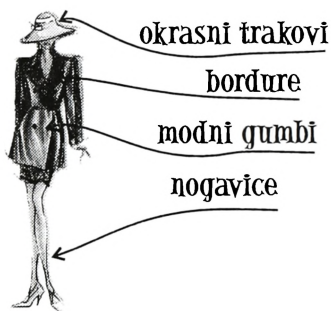
☼ Kandidati na listi Portorožana na volitvah za svet KS Portorož - **Dušan Puh st.**, **Jakob Čemažar**, **Franc Pirc**, **Mitja Jančar**, **Nada Kozina** in **Heidi Mikuš** - se zahvaljujemo svojim volilcem za zaupanje.

Številka/ Numero 1 * julij/ luglio 2004 * letnik/ anno XIV* Portorožan je vpisan v register Razvida medijev pod št. 850 * izdajatelj in ustanovitelj KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ/ COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE* Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 Portorož/ Lungomare 16, 6320 PORTOROSE * UREDNIŠTVO/ REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (gl. urednik), **Mitja JANČAR** (odg. urednik), **Andrej ŽNIDARČIČ** (sekretar), **Livija SIKUR ZORMAN**, **Nada KOZINA**, **Heidi MIKUŠ*** računalniški prelom: **Edi ZADNIK*** tisk/ stampa: **PIGRAF d.o.o. Izola*** izhaja: mesečno* naklada: 3.000 izvodov* cena: 0 SIT* Tel. Uredništva: 05/ 674-09-48 ali 674-09-47* e-mail: ks.portoroz@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE/ A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: **Dušan PUH st.**, **Špela PAHOR**, **Valentina KLEMŠE**, **Ivan Zupančič** - Župa in še kdo.

» Več kot čistilnica «

- kemična čistilnica
- šiviljska popravila
- vse za šivanje
- prodaja nogavic

»Obleko opazimo, kadar je ženska slabo oblečena. Kadar je oblečena lepo opazimo žensko.«

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05 6779-790

LUMA ŠPORT

TRGOVINA in SERVIS KOLES
Rog, Univega, Fokus
PORTOROŽ-LUCIJA, Obala 127
v križišču

URNIK: vsak dan od 9. do 12. in od 17. do 21.
sobota od 9. do 12.

Tel.: 05 677 10 70

e-mail: lucmag@siol.net

Spletna stran: www.lumahrvatin.si

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

Za Portorožana so tokrat darovali: **Mira GRBAC** iz Lucije 3.000 tolarjev, **Branko BARHANJ** iz Mirnega kota v Portorožu 3.000 tolarjev.

Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvo krajevne skupnosti Portorož (Obala 16, 1.nadstr.) ali po položnici na transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431, s pripisom »Za Portorožana«. Zahvaljujemo se vsem, ki se odločite prispevati za Portorožana.

Naslednji Portorožan spet v septembru!